

ÖSTERMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

Box 24156, 104 51 STOCKHOLM

ostermalm@stockholm.se

08-508 10 000 (vx) 08-508 10 099 (fax)

www.stockholm.se/ostermalm

VERKSAMHETSPLAN ÖSTERMALMS STADSDELSNÄMND	4
Förvaltningens förslag till beslut	4
Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Ärendet	5
Ärendets beredning	7
Bilagor	7
Inledning	8
1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök	17
1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa	18
Nämnd och förvaltning ska ha en kontinuerlig dialog med företag i stadsdelsområdet och stödja olika driftsformer för nämndens verksamheter	19
1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande	19
Individen klarar sin egen försörjning	21
1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar	23
En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas på Östermalm	24
1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm	28
Nämnden yttrar sig över omfattning och inriktning på bostadsbyggandet i stadsdelsområdet.	28
1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	30
Invånare på Östermalm ska uppleva en rik, varierad och tillgänglig kultur och fritid	30
1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad	32
1. Våld, alkohol- och drogbruk ska motverkas och invånare på Östermalm ska uppleva sin närmiljö som trygg	33
2. Parker och grönområden ska vara välskötta, attraktiva och trygga för invånare och besökare	34
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras	37
2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald	37
Invånare på Östermalm ska erbjudas valfrihet och mångfald	38
2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden	41
Förskolan har goda former för samverkan med föräldrar och med skolans förskoleklass. (Förskola och hem)	43
Förskolorna ger varje barn vad de behöver för att inhämta och utveckla kunskaper och värden. (Utveckling och Lärande)	46
2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg	50
1. Förebyggande arbete prioriteras	54
2. Personalen ska ha grundläggande yrkesutbildning	60
3. Stadsdelsförvaltningens omsorgsverksamheter ska ha hög kvalitet, vara tillgängliga och präglas av trygghet, värdighet och valfrihet.	61
4. Insatser ska i första hand ske i öppenvård och i eget boende	67
5. Hemlöshet ska motverkas	68
6. Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden ska vara säkra och av god kvalitet	69
2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten	70
Stadsdelsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare	71
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva	74
3.1 Budgeten är i balans	74
Stadsdelens budget ska vara i balans	75
3.2 Alla verksamheter staden finansierar är effektiva	90
Effektivitet och fokus på stadsdelsnämndens kärnverksamheter	90
Övriga frågor	91
Bilagor	94

Handläggare: Inger Outzen/Roger Mellroth
Telefon: 08-50810053/08-50810058

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
Sammanträde 2012-12-18

Verksamhetsplan Östermalms stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

Östermalms stadsdelsnämnd beslutar följande;

1. Verksamhetsplanen för 2013 fastställs samt överlämnas till Kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär att få göra omslutningsförändringar om 104,1 mnkr avseende ökade intäkter och kostnader.
3. Föreslagna nio resultatenheter samt internpriser för 2013 fastställs.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Kommunfullmäktige (KF) har lagt fast stadens budget för 2013 med en i vissa delar preliminär ekonomisk ram. Den slutgiltiga ramen fastställs vid avläsningarna under 2013 och reglering sker i samband med tertialrapporterna.

I verksamhetsplanen redovisar Östermalms stadsdelsnämnd (SDN) hur den avser att utföra KF:s uppdrag inom given budgetram, med fokus på kärnverksamheterna och utifrån behoven i stadsdelsområdet. Verksamhetsplanen utgår från KF:s tre övergripande inriktningsmål;

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök.
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras.
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Verksamhetsplanen knyter också an till stadens Vision 2030 vilken är stadens långsiktiga vision över hur Stockholm ska ha utvecklats till år 2030.

Bakgrund

Enligt KF:s regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en budget/verksamhetsplan för det kommande året med utgångspunkt från den budget KF fastställt. För att kommunstyrelsen (KS) ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret (SLK) utfärdat kompletterande anvisningar. Verksamhetsplanen ska utformas enligt anvisningarna, riktas till SDN och tillställas KS. Nämnden ska ange årsmål för KF:s indikatorer, samt även för KF:s s k obligatoriska nämndindikatorer, där KF inte angivit något årsmål. För ett antal indikatorer anges årsmål först i samband med tertialrapport 1 2013 m h t att definitioner och beräkningsgrunder ännu inte har tagits fram.

Ärendet

Staden tillämpar ett webb-baserat system (ILS-webb) för verksamhetsplanering och uppföljning. ILS står för integrerat ledningssystem, stadens system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi. Systemet rymmer även risk- och väsentlighetsanalys (ROV) med internkontrollplan. Verksamhetsplanen följer den disposition som anges i stadens anvisningar och ILS-webb.

I budget för 2013 har KF i likhet med föregående år fastställt tre övergripande inriktningsmål. Under inriktningsmålen har KF fastställt 13 mål för verksamheterna. Under varje inriktningsmål respektive mål för verksamhetsområdet sammanfattas det planerade arbetet för att bidra till uppfyllelse av KF:s mål. Därefter följer SDNs nämndmål som konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och beskriver särskilda satsningar samt vilket resultat som ska uppnås. Till målen är indikatorer kopplade för uppföljning av verksamheten liksom aktiviteter framtagna för att bidra till måluppfyllelsen.

Inom ramen för målet *Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök* redovisar förvaltningen hur samarbetet med det lokala näringslivet ska utvecklas samt nämndens insatser på områdena arbetsmarknadsåtgärder, ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande. Vidare beskrivs arbetet med att sköta och utveckla stadsdelsområdets parker och grönområden, den lokala kulturverksamheten samt brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser med mera redovisas under detta mål.

Under målet *Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras* redovisas nämndens insatser för att stärka den enskildes aktiva val samt bidra till mångfald inom verksamhetsområdena. Därutöver beskrivs hur nämnden avser att arbeta för att uppfylla stadens mål inom förskolan, äldreomsorgen, stöd och service till personer med funktionsnedsättningar samt inom individ- och familjeomsorgen.

Under rubriken *Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva* redovisas nämndens budget, hur de olika verksamhetsområdena föreslås disponera

densamma och vilka särskilda aktiviteter som krävs för att delaktighet i syfte att uppnå målen.

KF har för SDN fastställt ett antal s.k. indikatorer för uppföljning. Indikatorerna anger hur måluppfyllelsen kommer att mätas och definierar till dels vad målen avser. Därtill har KF preciserat ett antal s k aktiviteter. Aktiviteterna beskriver hur nämnden kommer att arbeta med särskilda riktade insatser utöver ordinarie arbetssätt för att uppnå uppställda mål.

Den beskrivna strukturen är tillsammans med lagstiftning och befolkningens behov utgångspunkterna för verksamhetsplanen och de 19 nämndmål som stadsdelsförvaltningen (SDF) föreslagit. Flertalet nämndmål har samma eller motsvarande ordalydelse och innebörd som KF:s mål för verksamhetsområdet, då förvaltningen anser att detta ger största möjliga tydlighet för enheterna. SDF har kompletterat med egna indikatorer och egna prioriterade aktiviteter som enheterna ska genomföras under verksamhetsåret för att nå målen.

Enheternas verksamhetsplaner kompletterar nämndens övergripande verksamhetsplan. Med utgångspunkt i nämndmålen fastställer enheterna i sina konkreta åtaganden; med förväntat resultat, arbetssätt, resursanvändning, uppföljning med resultat, analys och utveckling. Enheternas s k kvalitetsgarantier beskriver vad varje verksamhet åtar sig gentemot brukare/kunder och vad de åtar sig att göra för att genomföra dem, samt rutiner för att hantera synpunkter och klagomål.

Även om det inte framgår av systemet så är inte alla mål exakt lika viktiga, utan politiska prioriteringar måste slå igenom, vilket kan innebära att man för att nå ett högt prioriterat mål kanske tillfälligt måste bortse från ett annat något mindre prioriterat mål.

Användningen av resurserna ska vara effektiv för att nå åtagandena och de förväntade resultaten. Genom att utveckla arbetssätten och uppföljning av resultat används resurser såsom budget, lokaler, it-stöd, materialåtgång, medarbetarnas kompetens, energiförbrukning på bästa sätt. Det ska gå att mäta hur resurser används.

Aktivitetsplan

Nämnden har i enlighet med stadens anvisningar upprättat en s k aktivitetsplan för arbetet med konkurrens och valfrihet. Planen ska följas upp och uppdateras i samband med verksamhetsplanen och i tertialrapporter. (bilaga 2)

Miljöhandlingsplan

Kommunfullmäktige har antagit ett nytt miljöprogram för perioden 2012-2015. Till verksamhetsplan 2013 kopplas en lokal miljöplan med utgångspunkt i stadens miljöprogram. (bilaga 3)

Jämställdhets- och mångfaldsplan

I samband med beslut om verksamhetsplan 2010 antog nämnden en handlingsplan för jämställdhet och mångfald för åren 2010-2012. Planen revideras inför 2013 och biläggs detta ärende (bilaga 4)

Personal- och kompetens försörjningsplan

Personal- och kompetens försörjningsplan presenteras i särskilt dokument (bilaga 5).

Internkontrollplan

Nämndens ansvar för den interna kontrollen är styrt via kommunallagens 6 kap. 7 §. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan. Nämndens internkontrollarbete ska bestå av tre delar. Nämnden ska ha fastställt ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en risk- och väsentlighetsanalys samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Risk- och väsentlighetsanalysen (ROV) genomförs i två delar, dels utifrån kommunfullmäktiges indikatorer, dels utifrån de processer nämnden ansvarar för. I risk- och väsentlighetsanalysen uppskattar nämnden sannolikheten för att risken ska inträffa, väsentlighetsgraden av bedömda risker samt tar ställning till hur riskerna ska behandlas. Utifrån den genomförda risk- och väsentlighetsanalysen tar nämnden fram en aktuell internkontrollplan. (bilaga 6-8).

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samråd med samtliga enheter och avdelningar inom förvaltningen. Samverkan sker med de fackliga organisationerna i förvaltningsgruppen. Härutöver har samverkan skett med pensionärsrådet och handikapprådet. Samråd sker med landstinget.

Bilagor

1. Ekonomibilaga sdn10
2. Aktivitetsplan
3. Miljöhandlingsplan
4. Jämställdhets- och mångfaldsplan
5. Personal- och kompetensförsörjningsplan
6. Risk- och väsentlighetsanalys - kommunfullmäktiges indikatorer
7. Risk- och väsentlighetsanalys - nämndens väsentliga processer
8. Internkontrollplan

9. Organisationsschema

Inledning

Område och befolkning

Östermalms Stadsdelsnämnd (SDN) har ett av stadens största geografiska områden med både innerstad/stenstad, närförort, skogsområden, stränder, sjöar, industri- och hamnområden. Idag har området 67 000 invånare, vilket är 20 000 fler än grannkommunen Lidingö och dubbelt så många som grannkommunen Danderyd. Enligt prognosen passeras 69 000 nästa år, 72 000 året därpå och 76 000 år 2018. Enbart i Norra Djurgårdsstaden (NDS), där de första flyttat in, kommer i en framtid att bo lika många som i hela Danderyd eller Sundbyberg kommun. NDS är ett miljöprofilområde som byggs för hög energieffektivitet och minskat klimatavtryck. Östermalms SDN kommer så småningom, när även Loudden bebyggs, ha runt 100 000 inv. De äldsta från 80 år har dock minskat från 5 100 år 2001 till 3 900 idag. Minskningen fortsätter ned till 3 700 år 2016 då det vänder och långsamt börjar öka. Det påverkar äldreomsorgen. För förskoleåldrarna prognostiseras en ökning de närmaste åren, som kan bli mer påtaglig i samband med att NDS färdigställs.

Stadsdelsnämnden

SDNs uppdrag är, enligt det reglemente som Kommunfullmäktige (KF) fastställde år 2010, att

- stärka den lokala demokratin och delaktigheten
- öka kvaliteten i verksamheten
- effektivisera verksamheten

SDNs arbete ska enligt KFs reglemente bygga på helhetssyn och goda kunskaper om de lokala förhållandena.

SDN har 13 ledamöter med ersättare, utsedda av KF. Fördelningen speglar KFs fördelning utifrån valresultatet.

SDN sammanträder 11-12 gånger per år. Sammanträdena är offentliga med undantag för sekretessärenden. Varje sammanträde inleds med en öppen del där medborgare kan framföra synpunkter och ställa frågor. Även skriftliga medborgarförslag kan inlämnas för behandling av nämnden. Sammanträdena annonseras i lokalpressen samt på hemsidan stockholm.se/ostermalm, där även föredragningslista, protokoll och tjänsteutlåtanden finns att tillgå. SDN utser inom sig en social delegation för enskilda sociala ärenden. SDN utser även lokala pensionärs- och handikappråd.

Budget

SDNs budgetomslutning är 1 326,9 mnkr. Intäkterna uppgår till 143,5 mnkr vilket ger en nettobudget på 1 183,3 mnkr. Av budgeten utgör 104,1 mnkr s k omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter för bl a köpta platser inom äldreomsorg, lass, försörjningsstöd, kollo. För investeringar har 9,3 mnkr tilldelats varav 3,8 mnkr avser stadsmiljö och 5,5 mnkr investeringar i inventarier och maskiner. Inom förskola och för personer med funktionsnedsättning justeras budgeten under året utifrån antalet barn och antalet insatser. Därutöver fördelas under året resurser för barnomsorgsgaranti, höga lokalhyror inom förskolan och vårdnadsbidrag.

SDNs nettobudget är 20,4 mnkr eller 1,8 procent högre än vid motsvarande tid 2012. Budgeten har ökat inom äldreomsorgen pga ökning av ersättningsnivåer inom vård och omsorgsboenden och hemtjänst. Förändringar i befolkningen, framförallt bland de äldre över 80år gör att budgeten också minskats inom äldreomsorgen. För personer med funktionsnedsättning har ersättningsnivåerna ökat med mellan 2 och 13 %. Inom Individ och familjeomsorg (barn, vuxna och socialpsykiatri) har anslaget ökat med 3,7 % eller 2,3 mnkr. Inom förskolorna har schablonen höjts med 3 %. Den del av schablonen som garanteras till direkt till förskolornas drift, förskolepengen, har höjts med 4,3 %. Det gör att den del av schablonen som ska täcka kostnader för hyror, underhåll, stab och riktade satsningar är lägre. Liksom under 2012 får förskolorna resurser utifrån en månatlig mätning av antalet förskolebarn. Nytt för 2013 är att förskolorna kommer att ersättas utifrån den faktiska inskrivningen även under sommarmånaderna.

Inom socialtjänsten beräknas budgeten inte vara i balans 2012 trots vidtagna åtgärder. Underskottet beräknas dock bli lägre än 2011 (-14,5 mnkr) men kostnader för funktionsnedsatta, inom socialpsykiatri och inom försörjningsstöd har varit högre än tilldelade medel trots vidtagna åtgärder. Även under 2013 måste fortsatt åtgärder vidtas inom socialtjänsten för att närma sig en budget i balans. Tidigare åtgärdsprogram fullföljs, kopplat till noggrann uppföljning, förbättrade rutiner, striktare biståndsbedömning och ifrågasättande av extrema kostnader på utförarsidan. Generellt för förvaltningen krävs noggrann prövning vid pensionsavgångar och vakanser för att se om arbetsuppgifterna kan rationaliseras och fördelas på kvarvarande personal i stället för nyanställningar. Dessutom återhållsamhet med lokalåtgärder och inköp liksom att man håller sig strikt till avtalen vid kommande lönerörelse. Administrationens andel av budget minskar till 2013 och utgör nu 2,4 % av fördelad budget.

Hyreskostnaderna beräknas öka med ca 2 % och uppgå till ca 109 mnkr. Dels beror ökningen på indexuppräknings dels på att nya lokaler tillkommer maa förskoleutbyggnaden. It-kostnaderna beräknas till ca 20 mnkr.

Smärre omdisponeringar har gjorts från programområdet Barn och ungdom till Socialtjänst och avser Ungdomsmottagning, Konsumentvägledning och Kometprojektet. Medel för kulturinsatser finns budgeterade under Barn och Ungdom.

Barn och Ungdom

Barn och Ungdoms budgetomslutning år 2013 är 250,7 mnkr. Intäkterna budgeteras till 18,3 mnkr vilket ger ett netto om 232,4 mnkr. Ett avlyft för nämnd och förvaltningsadministration har gjorts med 2,4 %, 6,2 mnkr, samt en omfördelning till socialtjänsten om 2,0 mnkr för ungdomsmottagning och KOMET-grupper. Omslutningsförändring, ökade kostnader och intäkter har gjorts med 0,4 mnkr.

För förskoleverksamheten har tilldelats netto 219,7 mnkr. Inför 2013 höjdes grundschablonersättningarna med 3 %, en ökning om 8,3 mnkr jämfört med 2012.

Barn och Ungdom är det verksamhetsområde där förvaltningen har flest anställda. Barn och Ungdom ansvarar för pedagogisk omsorg/förskola, fritidsverksamhet, fältverksamhet, alkohol-, narkotika- och tobaksprevention samt kultur. Huvuduppgiften för förskolan är att ge alla barn tillgång till en förskola som ser varje barns förmågor, lust och vilja att lära och utvecklas. Barn och Ungdom svarar för förskoleverksamhet genom sex resultatenheter inkluderade sammanlagt 33 förskolor med totalt ca 128 "avdelningar" och ca 1703 barn. Fritidsverksamhet för barn och ungdomar omfattar för närvarande två öppna förskolor, tre parklekar, fyra fritidsgårdar/ungdomscaféer, fem fältassistenter med ansvar för brotts- och drogprevention, samt sommarkollo. Utöver detta administreras inom Barn och Ungdom nämndens/förvaltningens kulturaktiviteter. Fritidsverksamhetens ansvar är att ge barn och ungdomar en trygg, rik, varierad och tillgänglig kultur och fritid. Fokus har under senare år lagts på förebyggande ungdomsinsatser med fältassistenter, träffpunkter för ungdomar, satsning på föräldravandring och projektet FUSSION (Fräsch Ung Snygg Smart Intelligent Och Nykter) som vänder sig till skolklasser och föräldrar i årskurs 6-9 och som kommer att fortsätta under 2013. Fokus läggs framför allt på att påverka ungdomars och föräldrars attityd till alkohol. Projektet "Tjejsam" riktat till flickor i högstadiet med mål att förebygga stress och nedstämdhet, påbörjades under 2010 och kommer att fortsätta under 2013.

Socialtjänst

Budget 2013 för socialtjänsten uppgår till netto 211,3 mnkr, vilket är en ökning med 5 % eller 10,1 mnkr från 2012. Kostnaderna uppgår till 213,7 mnkr och intäkterna 2,4 mnkr. Socialtjänstens budgetomslutning är 253,3 mnkr. För intäkter budgeteras 44,8 mnkr vilket ger en nettobudget om 208,5 mnkr.

Omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, om 42,4 mnkr ingår. För socialtjänsten är ett avlyft på 5,1 mnkr gjord för nämnd och förvaltningsövergripande administration. Från verksamhetsområdet Barn och Ungdom har en omDisposition gjorts med en summa om 2,0 mnkr gällande konsumentvägledning, ungdomsmottagning och föräldrastödet Komet. Från administrationen har en omDisposition om 0,2 mnkr gjorts till försörjningsstödsenheten gällande kostnader för reception.

KFs anslag för ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd, arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagande 2013 är 24,6 mnkr. Jämfört med 2012 är det en minskning med 0,1 mnkr. Totalt för staden minskar budget för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder jämfört med 2012. Minskning avser framför allt flytt av verksamhet till socialnämnden samt prognostiserad förändring av kostnader för ekonomiskt bistånd.

Anslaget för omsorg om personer med funktionsnedsättning har i förhållande till 2012 ökat med 6,9 % eller 7,9 mnkr, totalt 123,2 mnkr Budget för personer med funktionsnedsättning är preliminär och kommer i vanligt ordning att justeras efter de prestationsmätningar som görs i april och augusti 2013. Inom Individ och familjeomsorg (barn, vuxna och socialpsykiatri) har anslaget ökat med 3,7 % eller 2,3 mnkr.

Socialtjänsten riktar sig till personer med olika sociala behov enligt socialtjänstlagen (SoL) och till personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Socialtjänsten kan vidta åtgärder med tvång enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) om någons hälsa och utveckling riskerar att skadas allvarligt. Socialtjänsten fattar även beslut om riksfärdtjänst, om kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning och handlägger familjerättsliga frågor enligt bestämmelserna i Föräldrabalken. Socialtjänsten och har fem enheter; Familjeenheten, Vuxenheten, Socialpsykiatriska enheten, Stöd och serviceenheten och Försörjningsstödsenheten. Den senare är gemensam för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Avdelningen innefattar även utförarverksamheter som gruppboende, stödboende, boendestöd och biståndsbedömd sysselsättning. Förebyggande och uppsökande arbete bedrivs inom alla verksamheter, t ex KOMET för föräldrar till barn med uppförandestörningar och Barnkraft som vänder sig till barn med psykiskt sjuka föräldrar. Öppenvård för vuxna med beroendeproblematik drivs i samarbetet med landstinget. Arbetsmarknads- och rehabiliteringsteamet är en delverksamhet inom Försörjningsstödsenheten för arbetslivsinriktad rehabilitering till personer som står långt från den reguljära arbetsmarknaden. Enheterna samverkar på olika sätt med både interna och externa parter för att på bästa sätt möta behov hos den enskilde. Budget och skuldsanering är förlagt till Norrmalms sdf. De tre förvaltningarna har en gemensam ungdomsmottagning vid Odenplan som drivs i samarbete med landstinget, där Östermalms Familjeenhet har huvudansvaret för verksamheten. Därutöver samverkar förvaltningarna i frågor som rör våld i nära relationer. Familjeenheten handlägger även Norrmalms familjevårdsärenden Med hänsyn till de kostnadsökningar som skett under de två senaste åren, framför allt för enheterna Stöd och service och Socialpsykiatri men även för Försörjningsstödsenheten, måste åtgärder fortsatt vidtas för att en budget i balans ska uppnås under 2013. Effektiva åtgärder krävs inom samtliga enheter för att minska den totala kostnaden. Verksamheter som för kommunen är frivilliga, såsom Startpunkten

Östermalm, Personligt Ombud, ungdomsmottagning och föreningsbidrag kan påverkas av det ekonomiska läget.

Under 2012 har Enheten för stöd och service delats i två enheter, Socialpsykiatriska enheten och Stöd och serviceenheten i syfte att renodla respektive verksamhetsområde och hitta förbättringsområden som ger möjlighet att minska kostnaderna.

Särskilt vikt ska läggas vid att personer med funktionsnedsättning och unga arbetslösa får jobb. Ungdomar ska i möjligaste mån få sommarjobb, och det bör i hög grad ske genom samarbete med det lokala näringslivet.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ger bistånd, service, vård och omsorg till personer som är 65 år och ansvarar för hemtjänst, dagverksamhet demens och social, öppen verksamhet, anhörigstöd, korttidsboende, avlastning/växelvård, vård- och omsorgsboenden. Trygghetslarm är överfört till Trygghetsjouren fr o m 2012. Insatserna regleras av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Äldreomsorgen ansvarar även för riksfärdtjänst och utredning av behov av färdtjänst. I ansvarsområdet för åldersgruppen ingår olika former av stöd till närstående som anhörigkonsulent, avlösning i hemmet och hemvårdsbidrags-uppsökande verksamhet samt förebyggande insatser som inte kräver biståndsbeslut, exempelvis öppna träffpunkter, heminstruktör och vaktmästarservice. Inom äldreomsorgen bedrivs ett projekt vars syfte är att förbättra vården och omsorgen för de mest sjuka äldre inklusive samverkan mellan vårdgivare. Äldreomsorgen på Östermalm innefattar en enhet för biståndsbedömning, en kommunal hemtjänstenhet, en dagverksamhet, Dianagårdens vård- och omsorgsboende samt för närvarande fyra vård- och omsorgsboenden som drivs på entreprenad. Därutöver finns tre seniorboenden. I november 2012 har ca 1 410 personer hemtjänst utförd av 88 olika verksamheter. I oktober 2012 var andelen hemtjänst i egen regi 32,7 %. 67,3 % av hemtjänsten utförs således av privata entreprenörer. Det finns ca 690 platser i vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg och ca 40 platser i dagverksamhet

Äldreomsorgens budgetomslutning är 776,5 mnkr för kostnader, 80,0 mnkr för intäkter ger en nettobudget på 696,5 mnkr inklusive omslutningsförändringar. Avlyft för nämnd och förvaltningsövergripande administration om 19,1 mnkr har gjorts. Sammantaget blir nettot 696,5 mnkr. Budgeten för 2013 omfattar totalt en ökning med 6,5 mnkr jämfört med 2012 års budget

Äldreomsorgen räknar med att behovet av platser inom vård- och omsorgsboendena kommer att uppgå till i genomsnitt 690 platser under 2013, samma antal som 2012. Det finns en ökning av fler ansökningar från äldre ej boende i staden, samt en överföring från socialtjänsten av äldre över 65 år med funktionshinder. Sedan början av år 2012 har förvaltningen återtagit ett vård- och omsorgsboende och driver det i egen regi, Dianagården. Till Dianagårdens

verksamhet har en hemtjänstenhet knutits. Hemtjänstenheten har 23 ärenden med varierande omsorgsbehov.

Äldreomsorgen är budgetmässigt det i särklass största verksamhetsområdet och svarar för mer än hälften av nämndens budget. Det beror på att äldreboende med heldygnsoomsorg är en av de dyraste kommunala insatserna.

Ersättningen till utförarna av verksamheterna inom de särskilda boendena för äldre har indexuppräknats för år 2013 med 2,04 % vilket motsvarar en kostnadsökning om 5,3 mnkr per år. Äldreomsorgen har avsatt medel i budget för att klara prisökningar och ökat antal boenden.

Äldreomsorgen har dessutom avsatt medel för den så kallade förenklade biståndsbedömning som kommer att genomföras under senare delen av år 2013. Den innebär att äldre i ordinärt boenden ges möjlighet att ansöka om serviceinsatser upp till sex timmar per månad. Äldreomsorgen har även avsatt medel för kostnader i samband med vistelser i annan kommun. Ersättningen till hemtjänstutförarna har räknats upp med 6,05 % jämfört med januari 2012. Dock gjordes ytterligare en uppräkning med 3,05 % från och med mars 2012. Kostnadsökningen enligt ersättningsnivåerna januari 2012 jämfört med ersättningsnivåerna i januari 2013 är cirka 800 tkr per månad.

Hemtjänsten i egen regi har ekonomiska svårigheter som främst beror på omställningsproblem på grund av att många nya kunder väljer andra utförare. Under år 2013 beräknas att andelen hemtjänstärenden i egen regi kommer att minska ytterligare och uppgå till 25 % i slutet av året. Dagverksamheten omfattas av kundvalsmodellen. Den kommunala dagverksamheten planerar för 30 platser för demensdagvård och 10 platser för social dagvård. Samtliga platser skall vara biståndsbedömda. Dessutom driver förvaltningen två träfflokaler. För besökare vid träfflokalerna behövs inte biståndsbedömning göras. De två träfflokalerna är Bo Bergmanträffen vid Bo Bergmansgatan med inriktning friskvård och hälsa samt sociala aktiviteter. Den andra träfflokalen är Rio träffen vid Sandhamnsgatan med inriktningen kultur.

Förändringar under 2013 är också centralisering av köhantering för vård- och omsorgsboenden till Trygghetsjouren, en central inspektionsenhet för uppföljning, ökat regionalt samarbete MAS/MAR/heminstruktörer. Vidare att Äldre direkt ges utökat ansvar för information om valfriheten, ”lots” för val och byte av utförare. Nytt ersättningssystem till hemtjänsten under 2013.

Under 2013 ingår Linnégårdens och Katrumpstullens vård- och omsorgsboenden i den centralupphandlingen som staden genomför. Driften av Linnégården planeras att övertas av ny entreprenör den 1 november 2013 och den 1 oktober för Katrumpstullen.

Stadsmiljö

Budgetomslutningen för stadsmiljö är 17,3 mnkr, en ökning med 2,1 mnkr i förhållande till 2012. Parkmiljöavdelningen Norra Innerstaden är gemensam för

Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm inom Norrmalms stadsdelsförvaltning, som ansvarar för park- och stadsmiljöfrågor för de tre nämnderna, såsom skötsel, underhåll och investeringar i parker, parkvägar, grönområden, lekplatser och plaskdammar i Stockholms norra innerstad. Förvaltning och utveckling av dessa sker i enlighet med nämndens parkplan. Gällande parkdriftentreprenad syftar till att få parkerna mer välskötta och attraktiva för invånare och besökare. Lekplatser rustas i enlighet med nämndens underhållsplan. Nämnden är remissinstans i stadsmiljöfrågor och parkmiljöavdelningen följer stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med förändringar i stadsmiljön. I samverkan med berörda förvaltningar utvecklas dialogen med medborgare och företrädare för olika organisationer och grupper när det gäller utveckling av parker, naturområden och övrig stadsmiljöverksamhet. Parkmiljöavdelningen är en länk mellan invånare och företagare gentemot stadens fackförvaltningar och politiker i samhällsplaneringsfrågor.

Nämnd och förvaltning medverkar i utvecklingen av det kommande bostadsområdet i Norra Djurgårdsstaden. Bland annat budgeteras även för 2013 för en tjänst för om 0,7 mnkr, med särskilt uppdrag att bevaka livsstilsfrågor i det nya bostadsområdet, där Exploateringskontoret är medfinansiär och bidrar med 0,4 mnkr.

IT

IT-kostnaderna beräknas till ca 20 mnkr. IT har blivit en av förvaltningens större kostnader, motsvarande kostnaden för 40-50 heltidsanställningar. Det är därför viktigt att IT-användningen verkligen medför effektivisering i alla delar. Drift och support av datorer och arbetsplatsystem sker genom på Volvo IT AB, driften av nätet ligger hos stadens eget bolag S:t Erik Kom. Förvaltningen har ett ansvar för strategisk planering, säkerhetsfrågor och internt stöd i mjukvarufrågor.

Samverkan med andra organisationer

Förvaltningens samverkar med en rad myndigheter och organisationer. En mycket viktig samarbetspartner är skolorna i området, både kommunalt och enskilt drivna, i synnerhet när det gäller förebyggande arbete bland för barn och unga. Till detta arbete knyts även närpolisen, barnpsykiatrin och skolhälsovården. Flera frivilligorganisationer driver verksamhet på direkt uppdrag av nämnden. Dessutom är exempelvis Frälsningsarméns och Svenska kyrkans arbete flera fall komplement till verksamheter inom förvaltningen.

Utöver försörjningsstöd och parkmiljö stadsdelsförvaltningen med en eller flera andra förvaltningar när det gäller ungdomsmottagning, case managers inom psykiatrin, projekt för kvinnofrid och ett barncentrum, budget- och skuldrådgivning, familjevård och kontaktpersoner, boutredning, personliga ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning, konsumentvägledning mm.

Kommunikation och inflytande

Förvaltningens information och olika typer av data ska vara så öppen som möjligt och tillgängligt för medborgarna. Vid behov ska förvaltningen kunna erbjuda tillgänglighetsanpassad information, t ex för personer med en funktionsnedsättning.

För att göra välgrundade val utifrån individens förutsättningar och behov krävs kunskap om olika valmöjligheter. En mycket viktig kanal för den informationen är funktionen Jämför Service på stadens webbplats. Därför arbetar förvaltningen aktivt för att säkerställa att informationen där är korrekt, tydlig och uppdaterad.

När förslag till förnyelse och upprustning ska genomföras eller nya funktioner tillskapas ska planeringen i möjligaste mån ske i samverkan med medborgarna. Webbenkäter används t ex som planeringsunderlag inför en upprustning av en park för att ge svar på bland annat hur parken används och vilka önskemål om förändring som finns samt för erfarenhetsåterföring inför kommande projekt. I detta syfte görs också parkvandringar. Brukarundersökningar för preciserade verksamheter kan göras över hela staden på ett betydligt enklare sätt genom webben.

Medborgare har möjlighet att lämna medborgarförslag till nämnden. Dialog med och information till områdets invånare tar sig fortlöpande nya former t ex genom modern informationsteknik, alltfler s.k. e-tjänster och sociala medier.

Förvaltningen använder idag sociala medier som Facebook och Twitter som kompletterande kanaler till www.stockholm.se för att göra informationen mer lättillgänglig och ge fler möjligheter till interaktion. Här kan också information lättare anpassas och nå fram till särskilda målgrupper såsom ungdomar. Förvaltningen kommer att fortsätta följa utvecklingen av sociala medier för att kunna använda dessa på ett sätt som passar målgruppen.

Förvaltningen planerar för en tidning som ska delas ut i Norra Djurgårdsstaden. Syfte är dels att stödja arbetet kring att skapa en stadsdel som är miljömässigt och socialt hållbar, dels att knyta ihop det nya området med det befintliga lokalsamhället i Hjorthagen. Tidningen ska tas fram i samverkan med föreningar och företag i området och planeras förutom orienterande information innehålla t ex information om hållbarhetsfrågor i området, stadens och stadsdelens service, möjligheter att göra miljövänliga val i det nya området mm. Ambitionen är att på detta sätt inbjuda till medskapande av en positiv kultur i det nya området.

Förvaltningen har rutiner för att ta emot och svara på klagomål och synpunkter, exempelvis gällande handläggning och bemötande. En stadsgemensam e-tjänst för hantering av synpunkter infördes 2011, ”Tyck till om stadens service” som nås via stadens hemsida och där medborgarna kan lämna klagomål, beröm eller idéer.

Prioriteringar

En fortsatt positiv tendens kunde skönjas gällande ungdomars alkohol- och drogvanor i den sk Stockholmsenkäten under 2012. Ungdomarna i vårt område är

inte längre "värst" i den senaste enkäten som görs bland ungdomar i 9:an och årskurs 2 i gymnasiet. Vår breda satsning på FUSSION (Frisk Ung Smart Snygg Intelligent Och Nykter), fältassistenter, kvälls- och sommarverksamhet för unga i Humlan, föräldravandrare, drog- och tobaksprevention mm har givit effekt. Insatserna har fortsatt hög prioritet.

Barn som lever i familjer där det förekommer missbruk och/eller där någon förälder har psykisk funktionsnedsättning ska uppmärksammas. Barn ska inte behöva växa upp i konfliktfyllda och otrygga miljöer. Stöd och behandling ska ges till föräldrar med problem så att de får möjlighet att vara goda föräldrar och ge sina barn en bra uppväxt.

För att människor ska komma i arbete och få egen försörjning är samarbetet med arbetsmarknadsnämnden och Jobbtorg Stockholm centralt. Särskilt vikt ska läggas vid att personer med funktionsnedsättning och unga arbetslösa får jobb. Ungdomar ska i möjligaste mån få sommarjobb, och det bör i hög grad ske genom samarbete med det lokala näringslivet. Förvaltningens arbete ska också medverka till att företagsetableringar underlättas och stöd ska i möjligaste mån ges till småföretagare och anställda som vill starta företag. Arbetsplatsers generella tillgänglighet såväl fysiskt som psykiskt bör öka så att de fungerar för arbetstagare med olika typer av funktionsnedsättning.

Vårt område ska upplevas som tryggt och snyggt. Planering och åtgärder i stadsmiljön ska genomsyras av tillgänglighet och miljömedvetande. Från stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska relevanta aktiviteter tillämpas. Parkerna ska vara attraktiva, med genomtänkt belysning och plats för aktiviteter och spontanidrott. Nämnd och förvaltning ska också medverka till goda kommunikationer i området, såsom t ex grön kollektivtrafik i form av utbyggd spårväg till Djurgården och Norra Djurgårdsstaden.

Brukarinflytandet ska stärkas och valfrihet ska råda i alla verksamheter, mångfalden ska garanteras och öka.

Vård- och omsorgsboende erbjuds äldre med stora omsorgsbehov. Trygghets- och seniorboende erbjuds utan krav på biståndsbeslut. Äldre par ska kunna leva ihop vilket säkerställs genom parboendegarantin. Det är viktigt att det finns utbildade och engagerade medarbetare och ett gott ledarskap. Öppna verksamheter erbjuds och alla över 75 år ska kunna få fixartjänster. Fortsatt stöd ska ges till sociala aktiviteter, demensvården och kvaliteten på maten ska förbättras. Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden ska vara säker och av god kvalitet. Malnutrition, fallolyckor, trycksår ska förebyggas för äldre, liksom att läkemedelsgenomgångar genomförs regelmässigt. Vikten av att samarbetet med landstinget fungerar väl är mycket viktigt såväl vad gäller äldreomsorg som omsorg om personer med psykisk funktionsnedsättning.

Finska som förvaltningspråk

Den 1 januari 2010 infördes lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724) och i samband med detta blev Stockholms stad förvaltningsområde för det finska språket. Till de kommuner som omfattas av förvaltningsområdena för finska, har länsstyrelsen betalat ut ett stadsbidrag. Innerstadens stadsdelsförvaltningar har gemensamt erhållit statsbidrag för att genomföra insatser i syfte att revitalisera det finska språket och främja den finska kulturen, med inriktning speciellt mot barn, unga och äldre. Stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm, Södermalm och Östermalm har sedan hösten 2012 utsedda kontaktpersoner för arbetet med finska minoriteter.

Inom äldreomsorgen 2012 finns en projektgrupp med representanter från innerstadsdelarna, som tillsammans med sverigefinnars samrådsgrupp arbetat fram ett förslag till ett program för 2012 med förslag på fortsättning under 2013.

I september 2013 öppnade Östermalms stadsdelsförvaltning en Sverigefinsk öppen förskola i Hjorthagen. Verksamhet ska utvärderas av Länsstyrelsen. Planerna för år 2013 är att fortsätta med inriktning finska språket och kulturen och att samarbeta med föräldrarna som kommer dit då de är representanter för de finska minoriteterna.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Östermalms SDN-område har en ökande befolkning och tillkommande bostadsområden. Nämnden arbetar för att området ska vara attraktivt för såväl den enskilda människan som företag och organisationer, och har ett samarbete med det lokala näringslivet. Förvaltningens verksamheter ska fortsätta att drivas med god kvalitet och skapa nytta för medborgare och brukare. Verksamheterna ska tänka långsiktigt och bidra till en hållbar livsmiljö så att området är attraktivt även för kommande generationer. Utbyggnad förutsätter samarbete med det lokala näringslivet för utbyte av information och dialog kring utvecklingsmöjligheter. Det brottsförebyggande arbetet engagerar nämnd, föreningar, skola, polis, SL och andra aktörer. Satsningar görs på förebyggande arbete bland ungdomar, föräldravandrare och antilångningskampanjer vid större helger. Trygghetsvandringar genomförs. Förvaltningen bidrar till upplevelsen av Stockholm som en välskött och trygg stad genom att en kvalitet på stadens park- och grönytor upprätthålls, flera parker rustas också upp under året.

Stadsdelsnämnden fortsätter sitt arbete med målsättning att göra området tryggt, tillgängligt och attraktivt för boende, företagare och besökare genom:

- det lokala brottsförebyggande rådet tillsammans med polis, företagare, SL och föreningar
- stöd till personal som vill driva verksamhet i egen regi för att öka antalet företag
- information på hemsidan riktad till boende och besökare
- utveckling av parkernas innehåll, kvalitet och tillgänglighet
- samverkan med planerande förvaltningar i angelägna stadsmiljöfrågor, med betoning på tillgänglighet och miljö.
- stöd till bidragsberoende personer att komma till egen försörjning

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning är för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska så långt det är möjligt göras tillämpligt för att bidra till ökad tillgänglighet. Se i huvudsak under nämndmål "Stadsdelsförvaltningens omsorgsverksamheter ska ha hög kvalitet, vara tillgängliga och präglas av trygghet, värdighet och valfrihet", men även aktiviteter kopplade till "Stadsdelsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare".

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Det lokala näringslivet är en viktig aktör. Nämnden arbetar för att skapa ett företagsvänligt klimat genom att delta i och stödja lokala företagarföreningar och agera länk mellan lokala företag, staden och olika myndigheter. Stadsdelsdirektören är adjungerad till styrelsen för den mest aktiva företagarföreningen, Företagsgruppen Norra Djurgårdsstaden. Företag och anställda ges möjlighet att delta i upphandlingar när den offentliga verksamheten konkurrensutsätts. Konkurrensutsättning av verksamheter som inte är myndighetsutövning och strategisk ledningsfunktion fortsätter i möjligaste mån. Stadsdelsnämndens aktivitetsplan ska genomföras, den anger tidpunkter för när och vilka verksamheter som ska konkurrensutsättas. Nämnden deltar i stadsdelsövergripande upphandlingar samt genomför egna upphandlingar.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	36 %	36 %	År
Kommentar: Under året kommer en upphandling att genomföras avseende utförarverksamheterna inom socialpsykiatri.			

NÄMNDMÅL:

Nämnd och förvaltning ska ha en kontinuerlig dialog med företag i stadsdelsområdet och stödja olika driftsformer för nämndens verksamheter

I stadsutvecklingsområdet finns goda förutsättningar för mindre serviceföretag att etablera sig. Lyhördhet för företagens önskemål kan innebära att frågor förs fram till stadsdelsnämnden, och att nämnden i sin tur samverkar med företagarföreningar i stadsdelen.

Stadsdelsdirektören är adjungerad till styrelsen för den mest aktiva företagarföreningen, Företagsgruppen Norra Djurgårdsstaden. Anställda som vill driva verksamhet i eget företag får stöd i förvaltningen för detta arbete, bl a genom en kontaktperson för personalövertagande.

Under 2013 kommer Linnégårdens och Kattrumpstullens vård- och omsorgsboenden att ingå i en central upphandling som staden genomför. Driften av Linnégården kan övertas av ny entreprenör den 1 november 2013 och den 1 oktober för Kattrumpstullen.

Förväntat resultat

Invånarnas behov tillgodoses genom olika driftsformer och fler företagsetableringar sker i området. Mindre företag ger möjlighet för sommarjobb åt ungdomar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

Vikten av att ha arbete, annan sysselsättning och en egen försörjning för möjligheten att delta i en social gemenskap och minska risken för att hamna i utanförskap kan inte överskattas. Det naturliga nätverk som gemenskapen på en arbetsplats eller en utbildning skapar, blir en skyddsfaktor som kan uppväga de risker som finns för personer att av olika anledningar har för att hamna utanför samhället.

Likaså är det viktigt för barn att växa upp i familjer där föräldrar har arbete och egen försörjning. Nästan alla människor har någon arbetsförmåga. Det är viktigt, både för den enskilde och för samhället, att denna arbetsförmåga på något sätt tas tillvara.

Stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsåtgärder ersattes fr o m 2007 av de s k jobbtorgen, som nu organiseras under Arbetsmarknadsnämnden.

Stadsdelsnämnden anser att ALLA som har försörjningsstöd med arbetslöshet som huvudsakligt försörjningshinder ska få hjälp av jobbtorgen, inte endast de som jobbtorgen bedömer har minst 50 % arbetsförmåga. Det är omöjligt att på förhand göra en sådan procentbedömning, då den i särklass viktigaste faktorn är den personliga motivationen. Jobbtorg har utökat sina resurser under 2012. Trots det ser förvaltningen ett fortsatt behov av att komplettera med särskilda insatser m h t

det rådande konjunkturläget, och fokuserar på den grupp som inte omfattas av Jobbtorg Stockholms målgrupper.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	30 st	1600 st	Tertial
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	0,5 %	4,4 %	Tertial
Kommentarer: En stor majoritet av de som får ekonomiskt bistånd är ensamstående vuxna utan barn. Ingenting pekar på att den situationen kommer att förändras.			
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,5 %	2,3 %	Tertial
Kommentarer: Det osäkra ekonomiska läget i Europa och även i andra delar av världen har också påverkat Sverige och nu även Stockholm, med inverkan på arbetsmarknaden och antalet personer beroende av ekonomiskt bistånd. Förvaltningen beräknar att antalet bidragshushåll kan bli något fler under 2013 än 2012. Med stöd av egna effektiva insatser och i samverkan med bl a jobbtorg, arbetsförmedling och försäkringskassa räknar förvaltningen med att öka antalet personer till egen/annan försörjning.			
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,4 %	1,4 %	Tertial
Kommentarer: För personer som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd är utsikterna att få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden fortfarande begränsade. Förvaltningen riktar just för denna målgrupp extra resurser i form av en delverksamhet inom socialtjänstavdelningens försörjningsstödsenhet där fem arbetskonsulenter, varav en arbetar med offentligt skyddade anställningar, har som uppdrag att tillsammans med den enskilde hitta lösningar som kan leda fram till egen/annan försörjning.			
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument till personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och därmed står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentarer: Förvaltningen kommer under året implementera bedömningsinstrument. Detta förutsätter en utbildning för all personal.			

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument, till personer som söker ekonomiskt bistånd. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning Kommentar: Förvaltningen kommer under året implementera bedömningsinstrument. Detta förutsätter en utbildning för all personal.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:**Individen klarar sin egen försörjning**

Genom aktiv handläggning och riktade insatser, både för personer som är arbetsföra och för personer som står långt från arbetslivet, inom Försörjningsstödsenhetens rehabiliterings- och arbetsmarknadsverksamhet, ska beroendet av försörjningsstöd minska och självförsörjningen öka. Sysselsättningsgraden för dem som inte har heltidsarbete ska öka. Samtliga som söker försörjningsstöd pga arbetslöshet, och är utförsäkrade eller av annan orsak och som bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande, remitteras till Jobbtorg omgående.

Arbetsföra personer ska motiveras till arbete genom bl a Jobbtorg. Personer med svårigheter att komma ut på arbetsmarknaden riskerar att hamna i ett långvarigt bidragsberoende. De behöver mycket stöd för att komma ut i praktik, arbete eller studier. Många av dessa personer har inte arbetat eller studerat på flera år och ska erbjudas aktiva insatser med målet att bli självförsörjande. För dessa personer kommer förvaltningen bl a att disponera 35 platser på Jobbtorg Resurs. Personer som inte tas emot på Jobbtorg eller skickas tillbaka för att de anses för "svåra" ska erbjudas andra åtgärder i den egna verksamheten, där man kartlägger, samverkar och utför arbetslivsinriktad rehabilitering med målet varaktig egen/annan försörjning. 48 årsplatser beräknas ständigt vara aktuella i den egna verksamheten för de tre förvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm.

En grundförutsättning för att kunna minska antalet hushåll i behov av försörjningsstöd är en bra personal. Bra personal kan ge ett minskat behov av ekonomiskt bistånd, då utrymme kan ges för ett mer intensivt arbete med personer som är i behov av extra stöd för att uppnå egen försörjning samt för att motverka felaktiga utbetalningar. Att följa upp verksamheten på individnivå är en framgångsrik metod för att ha kontroll över utvecklingen.

Genom att medarbetare avdelas för specialuppdrag frigörs tid för övriga socialsekreterare som då kan fokusera mer på andra klienter. Bland de riktade insatserna finns en heltidstjänst som arbetar 50 % med att stödja klienter som är bostadslösa eller riskerar att bli bostadslösa och 50 % med felaktiga

utbetalningar FUT/RUT. Egentligen skulle dessa insatser behöva två heltidstjänster för att täcka behovet.

Feriejobb till ungdomar kommer även i år att erbjudas och administreras för de tre nämnderna Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm. Att erbjuda feriejobb är ett tillfälle att marknadsföra sig som en framtida arbetsgivare samtidigt som det ger unga människor en inblick i arbetslivet. Jobben erbjuds inom kommunal förvaltning och där så är möjligt även inom det lokala näringslivet.

Förväntat resultat

Antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd minskar och fler blir självförsörjande. Den genomsnittliga bidragstiden förkortas och kostnader för försörjningsstöd minskar.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel personer med socialmedicinska rehabiliteringsskäl som går till egen eller annan försörjning efter insatser i förvaltningens verksamhet. Kommentar: <i>Arbetslivsinriktad rehabilitering i egen regi</i> , är en insats för människor som står långt från arbetsmarknaden pga långtidssjukskrivningar, rundgång mellan åtgärder utan resultat, missbruk och odefinierad problematik. Insatsen syftar till att genom samverkan och arbetslivsinriktad rehabilitering föra deltagarna närmare arbetsmarknaden och egen/annan försörjning. Insatsen består av 4 arbetskonsulenter i syfte att öka antalet bidragstagare som går till egen/annan försörjning.	25 %	Tertial

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

Förvaltningen bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter, satsa på ekologiska livsmedel och genom att han en *låg tjänstebilskvot*, endast 2 bilar på 1000 anställda, ställa miljökrav vid inköp och upphandling, minska elförbrukning och användningen av kontors- och engångsmaterial, källsortera avfall samt verka för god ventilation och inomhusmiljö. Förvaltningen har miljöombud i verksamheterna som får särskild utbildning. En av de viktigaste insatserna är ett konsekvent miljötankande i förskolepedagogiken så att barnen som ska ta över så småningom har ett bättre miljömedvetande än vi vuxna.

Norra Djurgårdsstaden är ett av två nya bostadsområden i Stockholm som av kommunfullmäktige utsetts för att byggas med särskild miljöprofil. Det nya bostadsområdet ska vara en spjutspets med avseende på klimatpåverkan, livsstilsfrågor, grönytor, energieffektivitet och kommunikation.

Uppföljning av miljöprogrammet 2012-2015

Kommunfullmäktige har antagit ett nytt miljöprogram för perioden 2012-2015. Nämnden beslutade i tertialrapport 1 2012 om att komplettera verksamhetsplanen med indikatorer och aktiviteter som kopplas mot nämndmål under detta KF:s mål för verksamhetsområdet. Till verksamhetsplan 2013 kopplas en lokal miljöplan med utgångspunkt i stadens miljöprogram.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	År
Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	25 %	15 %	Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel elbilar	0 %	6 %	År
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100%	Månad
Kommentar: Det centrala för miljön är inte andelen miljöbilar i stadens bilflotta utan antalet bilar, dvs att stadens bilflotta hålls så liten som möjligt och att anställda i staden i så stor utsträckning som möjligt tar sig fram till fots, med cykel eller med kollektivtrafik. SDF ligger mycket väl framme på detta område.			
Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	Halvår
Kommentar: Fr o m 2012 mäter indikatorn endast förbrukning av drivmedel i bilar som kan köras med etanol eller gas, och fångar upp relationen mellan förnyelsebart och bensin i just sådana fordon. Indikatorn har därmed ingen relevans för Östermalms stadsdelsnämnd. Förvaltningen har två bilar, vilka körs på diesel och/eller biodiesel, och som inte kan göras på gas eller etanol. Båda bilarna är klassade som miljöfordon. Biodiesel är ett helt förnyelsebart bränsle som kan användas i befintliga dieselfordon. Det viktigaste för miljöpåverkan är dock att SDF som en av stadens större förvaltningar har ett minimalt användande av bil i tjänsten. Personalen går, cyklar eller nyttjar kollektiva färdmedel. Det viktigaste för miljöpåverkan är inte andel förnyelsebart drivmedel, utan antal fordon en förvaltning använder i tjänsten.			
Elanvändning per kvadratmeter	64 kwh/kvm	34 kWh	År
Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling	25 %	öka	År

NÄMNDMÅL:

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas på Östermalm

Förvaltningen bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter och verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt. Stadens miljöprogram ger vägledning.

Miljöhandlingsplan

I anslutning till verksamhetsplanen föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden beslutar om Miljöhandlingsplan för 2013 (bilaga 3). I budget 2012 beslutades att samtliga nämnder och styrelser, utifrån miljöprogrammet för 2012 – 2015, ska kartlägga sin miljöpåverkan och beskriva åtgärder för att minska densamma i en miljöhandlingsplan.

Målen i det kommunövergripande Miljöprogrammet är styrande för staden som helhet och samtliga nämnder och styrelser ska vidta åtgärder som leder till måluppfyllelse utifrån sin verksamhet oavsett utpekad ansvar för specifika delmål i miljöprogrammet. Flera av målen i programmet, men inte alla, berör Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsmiljö

Stadsdelsnämnden är remissinstans och verkar för att öka medborgardialogen i stadsmiljöfrågor. Det är angeläget att förvaltningens behov för sina verksamheter kommer in tidigt i planeringen. Stadsdelsförvaltningen verkar för en ökad s k *områdesplanering* vilket underlättar förvaltningens planering och ger ökad möjlighet till medborgardialog.

Norra Djurgårdsstaden är ett av två nya bostadsområden i Stockholm som av kommunfullmäktige utsetts för att byggas med särskild miljöprofil och med hög energieffektivitet. Målet är att de som bor där ska minska sitt ekologiska fotavtryck. Stadsdelsförvaltningen har en särskild tjänst som arbetar med frågorna om hållbar livsstil i Norra Djurgårdsstaden och samverkar med andra förvaltningar för att samordna arbetet med miljöprofileringen. Stadsdelsförvaltningen genomför bland annat olika informationsaktiviteter för de nyinflyttade i Norra Djurgårdsstaden.

Stora delar av Nationalstadsparken ligger inom Östermalms SDN-område och förvaltningen har ett särskilt ansvar att samverka med olika förvaltningar så att den värnas och utvecklas på ett hållbart sätt.

Förskolorna i Norra Djurgårdsstaden och Hållbar utveckling

Stadsdelsförvaltningen har ett särskilt ansvar för stadens arbete med hållbara livsstilar det vill säga skapa förutsättningar, underlätta och uppmuntra för de boende att ha en hållbar livsstil. En stor utmaning är att utbilda kommande generationer till att förstå och handla utifrån principen hållbar utveckling. I miljöprogrammet för Norra Djurgårdsstaden (NDS) är ett av målen att förskolor och skolor och annan offentlig verksamhet i NDS ska utveckla en hållbar verksamhet.

Förskolan har stora möjligheter att grundlägga barns intresse för hållbar utveckling eftersom det finns en tradition att arbeta med olika verklighetsnära frågor. Förskolan är en naturlig startpunkt för detta arbete eftersom både intresse, värderingar och kunskap grundläggs i tidiga år. Förskolorna kan vara pionjärer i arbetet med hållbar utveckling, eftersom de kommer att vara bland de första kommunala verksamheterna på plats i det nya området. Alla barn ska kunna utveckla ett ekologiskt förhållningssätt till god miljö, bättre hälsa och hållbar utveckling för att tillsammans möta framtidens miljöutmaningar.

Ett arbete med att ta fram förskolornas miljöprogram har pågått under våren 2012. Barn och ungdomsavdelningen tillsammans med Parkmiljöavdelningen

norra innerstaden har initierat en process som har lett fram till en plan och ett koncept med utgångspunkter för hur NDS:s förskolor kan arbeta med lärande för hållbar utveckling. Miljöprogrammet står i samklang med områdets miljöprofil och ska stärka och utveckla det pedagogiska miljöarbetet. NDS förskolor ska ha en hållbarhetsprofilerad verksamhet som utgör en resurs och inspiration för övriga förskolor i stadsdelen.

Det föreslagna miljöprogrammet ger Östermalms förskolor förstärkta möjligheter att på ett positivt och naturligt sätt främja ett arbete med lärande för hållbar utveckling. Implementering av programmet sker under 2013.

Socialtjänst

Vid uppföljning av olika verksamheter, egna och entreprenader, bevakas alltid frågor om verksamhetens miljöarbete, t ex finns något miljöombud och/eller finns det någon plan för verksamhetens miljöarbete. I stödboenden och i gruppboendestäder fortsätter ett aktivt miljöarbete med sopsortering där så är praktiskt möjligt att genomföra. Tillsammans med de boende diskuteras alltid miljöaspekten vid inköp av livsmedel eller andra förbrukningsvaror.

Äldreomsorg

Inom de verksamheter som drivs i egen regi bedrivs ett aktivt miljöarbete med syfte att minska belastningen på miljön. Åtgärder såsom sopsortering, inköp av ekologiska och miljömärkta varor, minimal användning av engångsmaterial, dubbelsidig utskrift och kopiering, släckta lampor i rum där ingen vistas tillämpas rutinmässigt. Inom hemtjänst används tjänstecyklar och i de fall där så krävs en miljöklassad bensindriven bil.

Förväntat resultat

Minskad negativ miljöpåverkan, ökad klimatanpassning och fler grönskande utomhusmiljöer.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel anställda som går eller cyklar till arbetet	15 %	År
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Delta i Norra Djurgårdsstadens fokusgrupper avseende klimatanpassning och grönskande utomhusmiljöer samt hållbara livsstilar.	2011-01-01	2013-12-31
Enheterna ska gå igenom miljöplanen och rapportera avvikelser i tertialrapporter och verksamhetsberättelse	2013-01-01	2013-12-31
Erbjuda miljöutbildning till förvaltningens miljöombud och övriga intresserade	2011-01-01	2013-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsförvaltningen anordnar informationsträffar och andra aktiviteter för de nyinflyttade i Norra Djurgårdsstaden.	2013-01-01	2013-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm**

Förvaltningen deltar aktivt i nya planprojekt och nämnden är remissinstans i stadsmiljöfrågor. Ambitionen är att det för Stadsbyggnadskontoret och Exploateringskontoret i nya bostadsområden ska bli lika naturligt att tänka på förskoleplatser, parklekar, äldreboende och specialbostäder för funktionshindrade som att tänka på parkeringsplatser. Förvaltningen försöker utifrån en helhetssyn se till att även andra huvudmäns intressen bevakas, t ex landstinget och utbildningsnämnden.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal nytillkomna bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	tas fram av nämnden	År
Kommentar: Inga bostäder med särskild service kommer att vara klara för inflyttning under 2013. I samband med planeringsprocessen av den nya stadsdelen Norra Djurgårdsstaden har Östermalms SDF beställt/planerat följande: 6 boenden i gruppboende, inflyttning 2014/2015. 6 stödlägenheter, med en gemensam servicelägenhet, inflyttning 2014/2015. 12 stödlägenheter, med en gemensam servicelägenhet, inflyttning 2014/2016. 7 stödlägenheter, med en gemensam servicelägenhet, inflyttning 2014/2017.			

NÄMNDMÅL:**Nämnden yttrar sig över omfattning och inriktning på bostadsbyggandet i stadsdelsområdet.**

Bostadsbyggandet i stadsdelsområdet sker i hög takt, med beaktande av miljö, hälso- och livsstilsfrågor. Förvaltningen ger nämnden information om aktuella planprojekt i ett tidigt skede och upprätthåller dialog med andra ansvariga förvaltningar. Förvaltningen bevakar att behovet av förskolor och boenden med särskild service blir tillgodosett.

Parkmiljöavdelningen norra innerstaden följer stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med förändringar i stadsmiljön. Stadsdelsförvaltningen bjuder in stadsbyggnadskontoret regelbundet för att informera stadsdelsnämnden om aktuella planfrågor i stadsdelsområdet. Nämnd och förvaltning medverkar på olika sätt i utvecklingen av det kommande bostadsområdet i Norra Djurgårdsstaden. Nämnden påverkar stadsplaneringen genom att besvarar detaljplaneremisser, program m.m.

Barn och Ungdom

I Norra Djurgårdsstaden planeras och pågår stora och små byggprojekt. Norra Djurgårdsstaden byggs för att möta stadens ökande behov och står inför en spännande utveckling. Ett modernt, innovativt och miljöanpassat område växer fram. Ett stort steg i det moderna Norra Djurgårdsstadens utveckling är byggandet av förskolor. De första bostäderna började byggas våren 2011 med första inflyttning 2012. I de fyra första kvarteren bygger tio byggherrar 682 lägenheter och två förskolor med sju avdelningar. Byggstart skedde i maj 2011 med första inflyttning beräknat 2012.

Familjebostäder uppför två bostadshus i kvarteret Gotska Sandön, nära Husarviken. Husen är 7 våningar höga. Förskolan som är i två plan med en totalyta på 790 kvm inryms i ett av bostadshusen. Antalet förskoleplatser beräknas till ca 70. Den tänkta lokaldispositionen ska ge möjlighet att utveckla det pedagogiska arbetssättet som varit framträdande under de senare åren inom stadsdelens förskoleverksamhet. Ett flexibelt arbetssätt som inte behöver utgå från det traditionellt avdelningstänkande. I lokalerna har därför planerats små hemvister och stora gemensamma ytor för matsal samt stora öppna platser för pedagogiska aktiviteter. Stadsdelsförvaltningen har ett särskilt ansvar för stadens arbete med hållbara livsstilar det vill säga skapa förutsättningar, underlätta och uppmuntra för de boende att ha en hållbar livsstil. I miljöprogrammet för NDS är ett av målen att förskolor och skolor och annan offentlig verksamhet i NDS ska utveckla en hållbar verksamhet. Förskolan beräknas starta under andra kvartalet år 2013. De första familjerna har redan flyttat in och stadsdelsförvaltningen har tagit emot ett antal anmälningar för förskoleplatser.

På Gasverksvägen 5 startar förvaltningen någon gång under första kvartalet 2013 profilförskolan Villa Ekbacken. Lokalen som har en yta på ca 250 kvm görs om till en förskola. Byggnaden har en våning med fullt inredd vindsvåning. Källare finns under hela huset. Det finns kök med f.d. serveringsgång, toaletterum och skrubbar. Entréplan och övervåning anpassas på ett bra sätt till en förskola för ca 18 barn i en fast grupp och en öppen verksamhet för 14-18 barn. Denna lösning är en del i stadsdelens ansvar för att uppfylla förskoleplatsbehovet i denna del av stadsdelsområdet.

I kvarteret Abisko planerar byggherren Järntorget en förskola i bottenvåningen av ett bostadshus. Antalet förskoleplatser beräknas till ca 50 och tillträde till lokalerna någon gång i slutet av nästa år.

Förväntat resultat

Nämnd och förvaltning bidrar till att planeringsprocessen för nya bostadsområden i Östermalm är genomtänkt och effektiv.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

Förvaltningen bidrar till att stärka det lokala kulturutbudet genom att medborgare och organisationer i området får möjlighet att del av kulturaktiviteter. Förvaltningen informerar om vilka resurser som finns t ex bibliotek, och har avtal med stadsbiblioteket för biblioteksservice. Inom omsorgen kan musik berättande, läsning, drama, dans och bild öka välbefinnandet och öka livskvaliteten. Förvaltningen arbetar för att parkerna ska erbjuda ett varierat innehåll för invånare och besökare, bland annat möjligheter för spontan idrott t ex multiarena i Humlan, konstgräsplaner för spontanfotboll och utegym.

NÄMNDMÅL:

Invånare på Östermalm ska uppleva en rik, varierad och tillgänglig kultur och fritid

Boende med heldygnsomsorg, deltagare i dagliga verksamheter och besökare i öppna träfflokaler samt barn i kommunal förskoleverksamhet ska få tillgång till stadens kulturutbud genom förvaltningens försorg.

Socialtjänst

Personer med funktionsnedsättning och som bor i t ex ett gruppboende/stödboende, deltar i daglig verksamhet eller är besökare i en öppen träfflokal brukar vanligtvis i samband med stormöten eller brukarråd bestämma vilka kulturaktiviteter som de vill delta i under året, minst två större aktiviteter tillsammans med personal. Därutöver arrangerar varje verksamhet olika aktiviteter/underhållning regelbundet. Anslaget är totalt 50 tkr för 2013.

Barn och Ungdom

Kultur

Förvaltningens förskolor har en särskild kulturpeng på 400 kr per barn och år att använda till kulturaktiviteter. Genom det breda utbud som kulturförvaltningen subventionerar ska alla barn vara garanterade att få ta del av professionell scenkonst under året.

Barn och Ungdoms kultursamordnare sammankallar kulturombuden till tre möten per termin. År 2013 planeras ett fördjupat arbete inom området barnlitteratur och därmed ett ökat samarbete med biblioteken på Östermalm. På detta sätt är det tänkt att barnens och pedagogernas intresse för barnböcker, läsande och det skrivna ordet ska öka, men också barnens eget berättande. Barngrupper kommer att kunna tas emot på biblioteket från kl 9.00.

Mer information från biblioteken om nyttigivna böcker kommer att skickas ut till förskolorna. Några bibliotekarier kommer att delta i kulturombudens möten en gång per termin för att inspirera och berätta om barnböcker för olika åldrar

och olika genrer och barnböcker på olika språk. Böcker på varje barns språk ska synliggöras och finnas på varje förskola.

Fritid

Stadsdelen ska erbjuda barn och ungdomar en god fritid genom stadsdelens parklekar, ungdomscaféer, ungdomsgård samt ungdomsarrangemang vid särskilda tillfällen. Parkleken ska vara en naturlig mötesplats för områdets barn, ungdomar och vuxna. Under senare delen av åren kommer förvaltningen att starta ungdomsverksamhet under kvällstid i det s.k. Humlanhuset som ligger i anslutning till Humlegårdens ungdomspark med bl a skateramper och konstgräsplan.

Äldreomsorg

Det finns kulturombud på boendena och träffpunkterna för att anordna kulturaktiviteter, bl.a. från programkatalogen "Kultur i vården". Förvaltningens *kultursekreterare* träffar *kulturombuden* i ett nätverk för att utbyta erfarenheter. Anslaget för kulturaktiviteter utgör 300 tkr för 2012.

Inom äldreomsorgen ges brukare och närstående information muntligen och skriftligen om de kultur- och friskvårdsaktiviteter som finns tillgängliga inom stadsdelen. Stadsdelens hemsida är en viktig informationskanal och en lokal broschyr finns framtagen. Äldre direkt kommer från 2013 att ha information om vilka aktiviteter och frivilligorganisationer som finns inom stadsdelen. På de öppna träfflokalerna anordnas aktiviteter såsom seniorgympa, Qigong, föreläsningar, Bingo samt att det även finns ett utomhusgym för äldre. En av äldreomsorgens två öppna träffpunkter har en kulturinriktning i samarbete med stadsbiblioteket där verksamhet inom litteratur, konst, musik, teater, opera mm prioriteras. Det kommer att anordnas ett flertal dagsutflykter för områdets pensionärer under hela året utifrån önskade resmål som besökare på stadsdelens träfflokaler uttryckt.

På vård- och omsorgsboenden inom stadsdelen erbjuds de boende dagligen deltagande i meningsfulla aktiviteter i syfte att bibehålla fysisk, social, andlig hälsa, självkänsla och livskvalitet. Det är den boendes kontaktmans uppgift att ta reda på och dokumentera den boendes önskemål om aktivitet. Förvaltningen har avtal med stadsbiblioteket så att böcker och bibliotekstjänster finns att tillgå på samtliga vård- och omsorgsboenden.

Förväntat resultat

Äldre, ungdomar och barn i stadsdelen kommer att uppleva ett tillgängligt och innehållsrikt kulturutbud. Berörda inom förvaltningens verksamheter är nöjda med sina kulturupplevelser.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

Nämnd och förvaltning arbetar i enlighet med stadens Trygghets- och säkerhetsprogram. Förvaltningen har upprättat en plan för Katastrofberedskap. Anställda i verksamheter inom Östermalms stadsdelsförvaltning ska ha kunskap om hur staden bedriver det förebyggande säkerhetsarbetet, samt om vilka insatser som ska göras om en störning/allvarlig eller extraordinär händelse skulle inträffa. I händelse av en krissituation ska förvaltningen upprätthålla prioriterade åtaganden, det vill säga de verksamheter som måste fungera för att undvika oacceptabla konsekvenser för människa, miljö eller egendom.

Förvaltningens enheter ska vidta tillräckliga åtgärder och utarbeta rutiner för att förhindra och förebygga att sådana händelser och incidenter inträffar som är identifierade i den egna säkerhets- och sårbarhetsanalysen (RSA). RSA genomförs varje år. Incidentrapportering ska från varje verksamhet i rapporteringssystemet RISK. Incidentrapporteringen utvärderas för att minimera att oönskade händelser inträffar och utgöra en grund för att vidta förbättringsåtgärder. Rutiner för det lokala brandskyddsarbetet skall vara förankrade hos samtliga medarbetare personal inom förvaltningens verksamheter.

Förvaltningen fortsätter samarbetet mellan olika aktörer för att motverka alkohol- och drogbruk bland ungdomar samt det våld som ofta hänger samman med dessa. Förvaltningen arbetar för att parkerna ska vara välskötta och attraktiva för invånare och besökare.

Nedskräpning har betydelse för människors upplevelse av trygghet. Skräpmätningar görs för att kartlägga hur nedskräpningen förändras över tid.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	80 %	öka	År
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	66 %	62 %	År
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	50 %	100 %	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

1. Våld, alkohol- och drogbruk ska motverkas och invånare på Östermalm ska uppleva sin närmiljö som trygg

Det våld som förekommer i stadsdelsområdet ska motverkas. Målet är att minska alkoholkonsumtion och drogmisbruk. Boende ska uppleva sin närmiljö som trygg. Samverkan både inom och utanför förvaltningen ska ske för att uppmärksamma våld i nära relationer och i riskmiljöer. Stödinsatser ska särskilt ges till dem som utsatts för våld i nära relationer.

FUSSION (Frisk Ung Smart Snygg Intelligent Och Nykter) fortsätter under 2013 att påverka ungdomars och föräldrars attityd till alkohol, tobak och droger, i skolår 6 till 9. Ökat fokus på cannabis, eftersom tillgången på detta har ökat i Stockholm. FUSSION är ett samarbete mellan Barn och Ungdom, Socialtjänst och Utbildningsförvaltningen.

En person som är utsatt för relationsvåld möts i alla verksamheter av medarbetare som har kunskap i frågan och som känner till vilket stöd som kan erbjudas den utsatta. Inom alla verksamhetsområden finns en resursperson som fått särskild utbildning inom området. Vuxna som utsatts för relationsvåld erbjuds stöd av en specialistfunktion bestående av socialsekreterare med särskild kompetens. På förskolorna finns en känd rutin för hur man ska gå tillväga vid misstanke om att barn far illa. Barn som upplevt våld i familjen uppmärksammas särskilt och erbjuds stöd. En för stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm gemensam handlägningsrutin för arbetet med relationsvåld har tagits fram. Rutinen bygger på stadens nya program om relationsvåld och stadens riktlinjer. Arbetet på implementering av de nya rutinerna på går. Ansökan om medel från Socialstyrelsen för utveckling av arbetet har gjorts.

Förvaltningarna i norra innerstaden har under ett par år samverkat kring våld i nära relationer. Med statliga projektpengar har en projektanställd kartlagt behov av insatser, behov av handlägningsrutiner och ansvarsfördelning samt av intern- och extern samverkan. En ansökan om nya projektmedel har skickats in till Socialstyrelsen för 2013 där fokus i ansökan avser ett förbättrat stöd till barnen som bevittnar våld i nära relationer och de våldsutövande männen.

Uppsökande fältverksamhet

Det uppsökande fältarbetet sker under både vardag och helgkvällar med fokus på fredag och lördag. Arbetet bygger på att genom regelbundna besök i våra högstadieskolor informera om fältassistenternas verksamhet. Detta sker också regelbundet på föräldramöten. Fältassistenterna har också en central roll i det s.k. Program support, vars mål är att minska läktarvåldet, vilket innebär närvaro vid samtliga s.k. högriskmatcher på de stora idrottsarenorna.

Folköls- och tobakstillsyn

Det finns dessutom ett konstaterat samband mellan tobaksbruk och haschrökning, varför det är av största vikt att tobak inte säljs till minderåriga.

Tillsynen av öl- och tobaksförsäljningen genomförs regelbundet av fält- och preventionsenheten, även på kvällar och helger. I området finns ca 100 försäljningsställen och de ska inspekteras minst en gång om året. De försäljningsställen som får anmärkning får ett återbesök för en ytterligare kontroll.

Brottsförebyggande samverkan

I GASKEFF medverkar förutom nämnd och förvaltning även representanter från polis, socialtjänst, fältassistenter, skola, frivilligorganisationer och föräldrar. I brottsförebyggande rådet deltar polis, brandförsvaret, företagareföreningar, fastighetsägare och SL tillsammans med förvaltningen. Brottsförebyggande rådet genomför regelbundet trygghetsvandringar i stadsdelsområdet i syfte att åtgärda områden som kan uppfattas som otrygga.

Fält- och preventionsenheten ansvarar för samordningen av brottspreventionen i stadsdelen och i arbetet ingår att uppmärksamma klotter och annan skadegörelse.

Förväntat resultat

Att FUSSION medverkar till en fortsatt minskning av ungas alkohol- och drogkonsumtion.

Att arbetet kring våld i nära relationer har förbättrats genom väl fungerande rutiner för handläggning, ansvarsfördelning och samarbete, både internt och externt.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal genomförda besök i preventivt syfte av stadsdelens försäljningsställen som säljer öl och tobak.	100 %	År

NÄMNDMÅL:

2. Parker och grönområden ska vara välskötta, attraktiva och trygga för invånare och besökare

I enlighet med Vision 2030 ska parkerna utvecklas till en gemensam resurs för allt fler invånare. Där ska finnas plats för lek, spontant spel eller avkoppling i en vacker, grönskande, tillgänglig, trygg och välskött park.

*I Den gröna promenadstaden, som är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, presenteras en strategi för utveckling av Stockholms parker och natur. Under året pågår framtagandet av *Stockholmsparkprogram*, ett praktiskt verktyg i arbetet med parker och natur. Parkmiljöavdelningen deltar i arbetet med det nya programmet. *Östermalms parkplan* som är vägledande vid upprustning, restaurering samt skötsel av områdets parker, kommer att revideras när det nya parkprogrammet är klart.*

Förvaltningen arbetar med att utveckla fler funktioner i parkerna och med att möta allmänhetens behov och önskemål. Ett steg i detta är att stärka medborgardialogen och sträva efter att fånga upp olika målgruppers synpunkter. Samtidigt måste hänsyn tas till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden. En utmaning är att skapa långsiktigt attraktiva, trygga, tillgängliga och hållbara parker i enlighet med översiktplanens vision om Stockholm som en promenadstad med förtätad stadsbebyggelse.

Parkerna i innerstaden har många besökare och är viktiga vardagsmiljöer för Östermalms invånare. Parkernas attraktivitet och stadens täthet innebär stort slitage, vilket kräver intensiv skötsel och varsam upprustning och förnyelse. För att säkra en långsiktigt hållbar utveckling av stadsdelsområdets parker och grönområden har reinvesteringsbehovet kartlagts under 2012. En plan för reinvesteringar ska nu tas fram.

För att minska nedskräpningen och öka det gemensamma ansvaret för det offentliga rummet kommer arbetet mot nedskräpning att fortsätta, bl a genom att genomföra skräpmätningar. Resultatet av mätningarna, med kartläggning av hur nedskräpningen förändras över tid, ger underlag för att kunna välja och genomföra rätt åtgärder så att nedskräpningen minskar.

Idéburen stadsförbättring innebär bl.a. ökad användning av det offentliga rummet genom att förbisedda delar av vår gemensamma stadsmiljö öppnas upp. Förvaltningen kommer att under året identifiera mindre använda grönområden som kan aktiveras och förskönas enligt konceptet "Idéerna s Stockholm" och "Vackra Stockholm". Dessa satsningar ger möjlighet för ökad medborgardialog och förutsättningar för att kunna genomföra fler medborgarförslag som avser förnyelse och utveckling av stadsdelsområdets parker.

Under året kommer bland annat en upprustning av Eriksbergsparken fortsätta, upprustningen av Gustav Adolfsparken inleds genom framtagandet av ett program för upprustning.

Förväntat resultat

Det finns plats för både aktiviteter och avkoppling i trygga, tillgängliga, välskötta parker och Norrmalmsborna är delaktiga i parkutvecklingen. De gröna sambanden mellan parkerna inbjuder till promenader och cykelturer.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Anordna tillfälliga aktiviteter/händelser i parken	2013-01-01	2013-12-31
Använda återvunnen sand vid halkbekämpning	2013-01-01	2013-12-31
Arbeta med belysningsprogram för parker tillsammans med trafikkontoret	2013-01-01	2013-12-31
Arbetar mot nedskräpning fortsätter	2012-01-01	2013-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta uppdatering av parkplanen	2012-01-01	2013-12-31
Genomföra skräpmätning	2012-01-01	2013-12-31
Identifiera mindre använda grönområden som kan aktiveras och förskönas	2013-01-01	2013-12-31
Upprätta program för underhållsåtgärder/reinvesteringar	2011-01-01	2013-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Stadsdelsförvaltningen arbetar för att hög kvalitet och valfrihet ska prägla verksamheterna. Kvaliteten ska kännetecknas av tydliga strukturer och processer samt redovisade resultat. Brukarna ska garanteras ett värdigt bemötande, rättssäker myndighetsutövning och att verksamheten bygger på kunskapsbaserade metoder. Tydlighet, tillgänglighet och professionalitet ska prägla förvaltningens arbete.

En betydande förbättring inom staden är den nätbaserade funktionen Jämför Service där stadens utbud av utförar-verksamheter presenteras så att den enskilde kan bilda sig en första uppfattning om en verksamhets innehåll och utformning.

Valfrihet är viktigt för kvalitetsutvecklingen så att man kan välja bort verksamheter man inte tycker är bra.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald**

Alla människors rätt att välja ska respekteras. Förvaltningen informerar samtliga målgrupper om vilka olika möjligheter som finns för att välja insats och utförare; föräldrar som ansöker om förskola, personer som ansöker om äldreomsorg, insatser för personer med funktionsnedsättning eller vård för beroendeproblematik.

Kundvalsmodellen för hemtjänst innebär att den enskilde som har biståndsbeslut om hemtjänst själv väljer utförare av tjänsten. I den kundvalskatalog som den enskilde har att välja från ingår de privata utförare som staden tecknat avtal med och stadsdelens hemtjänstenheter i egen regi. Valfrihet gäller också för biståndsbedömd dagverksamhet inom äldreomsorgen.

Kundval gäller också för den som fått biståndsbeslut om vård- och omsorgsboende. Det är möjligt att ställa sig i kö till ett speciellt boende förutsatt att staden har avtal med boendet. Äldre och deras anhöriga ges information om vilka valmöjligheter som finns genom skriftlig och muntlig information och via hemsidan. Biståndshandläggarna och anhörigkonsulenterna är nyckelpersoner med många kontakter. Kundvalskatalogen för hemtjänst uppdateras kontinuerligt under året och finns tillgänglig på hemsidan och i skrift. För att öka valfrihet och kvalitet utvecklas redovisning och uppföljning av att utförarna håller ställda kvalitetskrav. Serviceförvaltningens Kontaktcenter (Äldre Direkt), hemsida och e-tjänster bidrar med information för de val som den enskilde kan göra.

Valfrihet råder också med avseende på för boende, daglig verksamhet samt korttidsboende för personer med funktionsnedsättning. Naturligtvis gäller valfrihet även inom förskolan.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	80 %	76 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	68 %	68 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	71 %	71 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	60 %	56 %	År

NÄMNDMÅL:**Invånare på Östermalm ska erbjudas valfrihet och mångfald**

Förvaltningen verkar för att olika typer av verksamheter och driftsformer inom respektive ansvarsområden blir kända.

Socialtjänst

Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning har en kundvalsmodell införts avseende boende, daglig verksamhet och korttidsboende, där den enskilde/brukaren har rätt att själv välja utförare. Se text ovan avseende Jämför Service och ökad valfrihet och kvalitet.

En upphandling planeras att genomföras under 2013 av stadsdelens utförarverksamheter inom socialpsykiatri.

Äldreomsorg

Kundval inom äldreomsorgen innebär att den som har biståndsbeslut om hemtjänst, vård- och omsorgsboende och dagverksamhet har rätt att välja utförare av tjänsten. För att underlätta valfrihet finns information och vägledning, exempelvis via Kontaktcenter (Äldre Direkt), Jämför service på stadens hemsida och en skriftlig kundvalskatalog. Biståndshandläggarna informerar opartiskt om olika utförare. För att öka valfrihet och kvalitet utvecklas redovisning och uppföljning av att utförarna håller ställda kvalitetskrav. För en effektivare boendepanering kommer köhanteringen av vård- och omsorgsboenden att överföras från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden under 2013.

Det finns för den enskilde möjlighet att välja bland ett 90-tal hemtjänstutförare som staden tecknat avtal med samt förvaltningens hemtjänst i egen regi, Hemtjänst Östermalm. Andelen som valde Hemtjänst Östermalm var i oktober

2012 ca 33 % vilket är en minskning jämfört med oktober 2011 då andelen var 37 %. Prognosen är att andelen äldre som valt förvaltningens egen regihemtjänst kommer att vara ca 25 % december 2013. Vi val av vård- och omsorgsboenden kan den enskilde kan välja bland de ca 150 utförare som staden har avtal med samt Dianagården som drivs i egen regi. Det går att ställa sig i kö till önskade boenden. Tendensen har dock varit att flertalet flyttar inom SDN-området.

Under 2013 kommer Linnégårdens och Kattrumpstullens vård- och omsorgsboenden att ingå i en central upphandling som staden genomför. Driften av Linnégården kan övertas av ny entreprenör den 1 november 2013 och den 1 oktober för Kattrumpstullen.

Barn och Ungdom

2012 års resultat av förskoleundersökningen ger information om hur föräldrar upplever möjligheten att välja vilken förskola barnet ska gå på. Av de föräldrar som fick en kommunal förskoleplats till sina barn fram till perioden för årets undersökning (mars-april 2012) har en hög andel (79 %) svarat att de har haft möjlighet att göra det.

Tydlighet, tillgänglighet och professionalitet ska prägla kontakten med föräldrarna på Östermalm. Förskoleverksamhetens innehåll och utformning presenteras i Jämför Service. Den webbaserade informationen uppdateras kontinuerligt, egna hemsidor ger vägledning och visar årets styrdokument. Grupper tas emot regelbundet för visning av förskolorna och får information om förskolans verksamhet. Information ges även via telefon eller mail. Dialog sker med föräldrar som erbjuds plats under hösten om den slutgiltiga placeringen i förskolan. Alltsammans bildar ett gott underlag för val av förskola.

I praktiken är det förstahandsalternativet man tittar på vid placering medan övriga alternativ sällan får någon större statusordning inbördes så är det risk att föräldrar idag har felaktiga förväntningar om betydelsen av att ange olika alternativ i viss bestämd ordning. Under 2013 inleder Stadsdelsförvaltningen/Barn och Ungdom ett utvecklingsarbete för att förfina tillämpningsrutinerna inom ramen för stadens riktlinjer. Syftet är att mot bakgrund av resultatet i brukarundersökningen ge föräldrar tydligare information om placeringsförfarandet.

Förväntat resultat

Informationen om valfrihet har nått ut och brukarna har gjort aktiva val. Att fler brukare upplever att de har valfrihet och vet var informationen finns för att kunna göra sina val.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbeta systematiskt för att informationen på Jämför service ska vara korrekt, tydlig och uppdaterad	2013-01-01	2013-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
----------------------	------------	-----------

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden**

De senaste årens kvalitetsredovisningar och föräldrarnas höga omdömen i brukarundersökningarna åren 2008-2012, visar att Östermalms förskoleverksamhet lägger grunden till ett livslångt lärande. Förvaltningens interna kvalitetsuppföljning visar att det efter de senaste årens kompetenssatsningar, finns goda kunskaper i såväl läroplan, ämnesområden som pedagogiska verktyg och arbetssätt.

Brukarundersökningar och den interna kvalitetsuppföljningen visar dock att resultat och kvalitén är ojämnt fördelade över stadsdelen. Alla förskolor måste således erbjuda verksamhet av sådan kvalitet att barn får likvärdiga förutsättningar för att nå läroplanens mål.

Stockholms stads kriterier för tillsyn samt nivåbeskrivningarna i stadens nyreviderade indikator för utveckling och lärande integreras därför i planeringen av 2013 års förskoleverksamhet i Östermalm. Kriterierna och indikatorn utgår från skollagen och förskolans läroplan.

Barn och Ungdoms utvecklingsområden och åtgärder för utveckling (aktiviteter) för 2013 utgår vidare från förskoleenheternas identifierade utvecklingsområden i kvalitetsredovisningen för 2012 samt BoUs kompetenssatsningar 2012. Särskilda satsningar ska göras på enhetsnivå gentemot dessa utvecklingsområden.

Det innebär att förskoleenheternas åtaganden har en koppling till kommunfullmäktige och nämndens prioriterade verksamhetsaspekter/arbetsområden .

Verksamhetsaspekterna är:

- varje barns förmåga, lust och vilja att lära
- barn med behov av särskilt stöd
- matematik och språkutveckling
- de pedagogiska miljöerna
- förskolläraernas roll
- Skapande verksamhet
- IT
- kost, rörelse och hälsa
- hållbar utveckling
- ett interkulturellt förhållningssätt
- barn i behov av stöd
- könsroller och könsmönster
- samverkan med föräldrar
- utvecklingssamtal
- förskola och skola

- kultur för, med och av barn

Det ska vara tydligt och konkret hur förskolorna utifrån läroplanen skapar förutsättningar för barnens utveckling och lärande. Man planerar och formulerar vem som ansvarar för vad i arbetet. Den pedagogiska dokumentationen utgör ett användbart uppföljningsunderlag för utvärderingen och både barn och föräldrar är delaktiga i såväl uppföljning som utvärdering.

- Förskoleenheternas åtaganden är tydliga, fångar syftet med verksamheten, fokuserar på de prioriterade verksamhetsaspekter och ryms inom enhetens ekonomiska ram.
- Förskoleenheterna fastställer i sina verksamhetsplaner verksamhetsspecifika och tidsbegränsade uppföljningsbara mål/åtaganden. Målen/Åtaganden är utvärderingsbara och förskolorna kan se om målen uppfylls, genom att indikatorer (kriterier eller andra kännetecken) tas fram.
- Förskoleenheterna beskriver hur man planerar genomföra sina åtaganden som är kopplade till nämndmålen. Det kan även vara i form av konkreta och tydliga aktiviteter som inte ingår i ordinarie verksamheten.
- Förskoleenheterna beskriver metoder för att följa upp åtaganden, arbetssätt, dialog, medarbetarnas kompetens, resursanvändning och ekonomiskt utfall med mera.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel förskollärare av antal anställda	42 %	42 %	År
Andel nöjda föräldrar	85 %	85 %	År
Antal barn per grupp	15	fastställs 2013	År
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,6 st	4,9	År
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7	3,6	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram aktiviteter för att säkerställa en välfungerande övergång från förskola till förskoleklass.	2013-01-01	2013-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att andelen förskolelärare ökar.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att öka föräldrarnas kunskaper om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med att dokumentera och följa upp förskolebarnens utveckling.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik och språkutveckling	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Förskolan har goda former för samverkan med föräldrar och med skolans förskoleklass. (Förskola och hem)

Förskolan kompletterar hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen sker därför i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna har möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan.

Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande.

Ökad nöjdhet bland föräldrar uppnås genom goda former för samverkan, utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande samt att föräldrarnas idéer och synpunkter hanteras systematiskt.

Föräldrar/vårdnadshavare har kännedom om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling, liksom förskolans dokumentation och uppföljning.

Föräldrarna ges förutsättningar att vara delaktiga i såväl sitt eget barns utveckling och lärande som i förskolans verksamhet som helhet. Såväl information som samverkansformer anpassas för att möjliggöra detta.

Resultatet i 2012 års brukarundersökning har bearbetats. Styrkor och utvecklingsområden har identifierats på enhetsnivån och enheterna utgår från dessa då de utformar sina lokala verksamhetsplaner för 2013.

Förväntat resultat

Det förväntade resultatet år 2013 stämmer med läroplanens mål och riktlinjer, nivå 4 i stadens indikator samt utbildningsförvaltningens kriterier för tillsyn.

Samverkan

- Förskolan har goda former för samverkan med föräldrar och vårdnadshavare.
- Förskolans arbete med barnen sker i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen.
- Förskolan har samverkansformer som möjliggör individuell och gemensam information, diskussion och för föräldrar att framföra sina åsikter.
- Föräldrarna ges möjlighet att påverka verksamheten.
- Förskolan för fortlöpande samtal med barnens föräldrar om varje barns trivsel, utveckling och lärande både i och utanför förskolan
- Föräldrarna är delaktiga i såväl sitt eget barns utveckling och lärande som i förskolans verksamhet som helhet. Såväl information som samverkansformer anpassas för att möjliggöra detta.

Utvecklingssamtal

- Förskolan följer barnens utvecklings och lärande.
- Förskolan genomför utvecklingssamtal som till form och innehåll beaktar föräldrarnas behov och synpunkter när det gäller förskolans planering och genomförande av verksamheten.
- Förskollärare har det övergripande ansvaret för utvecklingssamtalet.
- Förskolan har en planering för samtalets innehåll, utformning och genomförande.

Brukarundersökning

- Förskolorna analyserar de områden i brukarundersökningen där nöjdheten inte är lika hög och utvecklar dialogen med och informationen till föräldrar om verksamheten.
- Föräldrarna får löpande information om verksamheten och om sitt barn.
- Föräldrars åsikter utgör en del av underlaget för förskolans utvärderingsarbete.
- Föräldrarnas idéer och synpunkter hanteras systematiskt och professionellt. Behov av åtgärder identifieras och genomförs utan dröjsmål.

Förskoleklassen

- Förskolorna utvecklar ett ömsesidigt utbyte med skolan i syfte att stödja och följa upp barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utveckla föräldrastöd som riktar sig till alla föräldrar	2013-01-01	2013-12-31
Kommentar: Regeringen har via Folkhälsoinstitutet tagit initiativ till att utveckla föräldrastöd som riktar sig till alla föräldrar. ABC – Alla Barn i Centrum är ett utvecklingsprojekt inom ramen för detta arbete. ABC föräldraträffar bygger på forskning och handlar om relationer och samspel mellan föräldrar och barn. Under våren 2013 startar nya ABC i samtliga stadsdelsförvaltningar. Stockholms stad erbjuder alla föräldrar i Stockholm med barn i åldrarna 3–12 år att delta i ABC föräldraträffar. Träffarna leds av utbildade gruppledare och handlar bland annat om hur förälder kan stärka sitt barns självkänsla, främja relationerna i familjen och hantera svåra situationer. Stadsdelsförvaltningen/Barn och Ungdom kommer i ett första steg att genomföra utbildning av gruppledare.		
Främja det finska språket	2013-01-01	2013-12-31
Kommentar: Sverigefinnarna är en nationell minoritetsgrupp och finska språket ett nationellt minoritetsspråk enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, 2010. Stockholms stad har ett särskilt ansvar att skydda och främja det finska språket och att även främja sverigefinnarnas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur. I september 2013 öppnade Östermalms stadsdelsförvaltning en Sverigefinsk öppen förskola i Hjorthagen. Verksamhet ska utvärderas av Länsstyrelsen men förvaltningen planerar för att verksamheten får fortsätta. Planerna för år 2013 är att fortsätta med inriktning finska språket och kulturen och att samarbeta med föräldrarna som kommer dit då de är representanter för de finska minoriteterna. Sverigefinska öppna förskolan i Hjorthagen bidrar till att förstärka den Sverigefinska identiteten för både barn och föräldrar.		

NÄMNDMÅL:**Förskolorna ger varje barn vad de behöver för att inhämta och utveckla kunskaper och värden. (Utveckling och Lärande)**

Lärande och omsorg bildar en helhet. Kunskap anses finnas i olika former där även kreativitet ingår och barn kan lära på olika sätt där även grupplärande bör förekomma. Barnen ses som kompetenta och aktiva i sitt lärande och skapar delvis ny kunskap. Barns tankar och erfarenheter ligger till grund för verksamhetens innehåll.

Att delta i en pedagogisk verksamhet redan från tidig ålder ska ge stora möjligheter till individuell utveckling. Förskolorna ska sträva efter att ha ett barnperspektiv i förskoleverksamheten genom att låta varje barns upplevelse, erfarenhet och situation komma i förgrunden.

Östermalms förskoleverksamhets pedagogiska mål/åtaganden år 2013 inklusive uppföljning, utvärdering och utveckling av dem formuleras därför gentemot följande aspekter:

Förskolechefen, förskolläraren, arbetslaget

- Förskolechefen ser till att all personal har kännedom om styrdokumentet, blir delaktig i den lokala utformningen samt får den kompetensutveckling som krävs för att utveckla verksamheten utifrån lokala behov och förutsättningar.
- Förskolläraren är arbetsprocessledare med läroplanen som utgångspunkt.
- Det är arbetslagets tänkande kring läroplanens uppdrag som ligger till grund för hur verksamheten organiseras och genomförs.

Läroplanens målområden/Den pedagogiska verksamheten

- Läroplanen används aktivt som underlag för verksamheten. Förskolornas verksamhet innehåller läroplanens olika områden och dessa både integreras och fördjupas.
- Förskolornas arbetssätt och verksamhet utgår från läroplanen och den egna planeringen där lokala förutsättningar och behov utgör grund för prioriteringar.
- Förskolornas fysiska miljö väcker nyfikenhet, inspirerar och utmanar barn till utforskande och upptäckande.
- Språk och symboler ses som ett verktyg för barnens lärande och arbete med olika målområden.
- Skapande verksamhet och olika uttrycksformer fördjupas, bidrar till barnens kreativitet och används aktivt i ett utforskande och temainriktat arbetssätt.
- Arbetslagen fördjupar arbetet med olika matematiska aktiviteter utifrån barnens intressen och erfarenheter.
- Arbetet med naturvetenskapliga fenomen och tekniska lösningar används aktivt i ett utforskande och temainriktat arbetssätt.
- Förskolorna utvecklar en hållbar verksamhet och arbetar med lärande för hållbar utveckling.
- Förskolorna arbetar aktivt för att bryta eller ge alternativ till traditionella könsroller.
- Förskolorna arbetar aktivt med att grundlägga det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa.

Barnet

- Förskolorna har ett barnperspektiv i arbetet genom att låta varje barns upplevelse, erfarenhet och situation komma i förgrunden.
- Barnen är aktiva i sitt lärande och samverkar med varandra i sitt lärande.

- Barnens olikheter, erfarenheter och intressen påverkar verksamheten. Förskolan har en dokumenterad rutin för att följa varje barns utveckling och lärande för att kunna utvärdera sina arbetssätt. Barn har inflytande i praktiska situationer och över innehållet i verksamheten.

Barn i behov av verksamhetsstöd

Detta arbete syftar till att utifrån barnets behov och förutsättningar så långt det är möjligt inkludera alla barn i den ordinarie verksamheten.

- Förskolan har en dokumenterad rutin för att följa varje barns utveckling och lärande för att kunna utvärdera sina arbetssätt.
- Arbetet med detta utgår ifrån att så långt det är möjligt med egna resurser göra förändringar i verksamheten, inte från att barnet har svårigheter eller att det ska krävas extra resurser.
- Föräldrarna involveras i ett tidigt skede och förskolan har vid behov tillgång till nödvändig specialkompetens.
- Om förskolan söker extra bidrag för att stödja ett enskilt barn upprättas en handlingsplan som utvärderas regelbundet och därefter revideras varje termin.
- Extra resurser ska enbart användas för det syfte de beviljats.

Föräldrarna

- Arbetslaget bjuder in föräldrarna i verksamheten. Föräldrarna informeras om verksamhetens syfte och innehåll, deras åsikter efterfrågas och används. Arbetslaget för fortlöpande samtal med barnens föräldrar om barnens trivsel, utveckling och lärande både i och utanför förskolan samt genomför utvecklingssamtal.

Förväntat resultat

Det förväntade resultatet år 2013 stämmer med nivå 4 i stadens indikator för utveckling och lärande.

Förskolan har en dokumenterad rutin för att följa varje barns utveckling och lärande för att kunna utvärdera sina arbetssätt.

Barnen får på olika sätt ta del av alla läroplanens målområden som värdegrund, språk, matematik, skapande, naturvetenskap och teknik. Detta sker genom olika aktiviteter.

Inomhus miljön är genomtänkt. Den är både tydlig och innehåller samtidigt en variation av material och möjliga aktiviteter.

Barnen har i tillräcklig utsträckning ha tillgång till material utifrån förskolans målområden och arbetssätt. Detta innebär bland annat material för skapande,

byggande och konstruerande samt matematik, böcker och material för skrivande samt material för rollek.

Förskolan har tillgång till material för naturvetenskapliga experiment och enkel teknik. Så stor del som möjligt av detta material är tillgängligt för barnen utifrån deras förutsättningar.

Urval och tillgänglighet är genomtänkta ur ett könsrollsperspektiv.

Förskolan inventerar den språkliga miljön kring varje barn även utanför förskolan och ha formulerade arbetsätt för hur man i samverkan med berörda föräldrar bäst ska stödja barnets språkutveckling utifrån barnets behov och förskolans förutsättningar.

Detta genomförs så att barnen även får stöd i att utveckla en flerkulturell tillhörighet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Bibass-nätverket fortsätter sitt arbete	2013-01-01	2013-12-31
Kommentar: Nätverksträffar syftar till att se till att alla förskolor har rutiner för hur man observerar och dokumenterar frågor kring barn som har behov av särskilt stöd, samt hur man skriver handlingsplaner med konkreta mål.		
Språknätverket fortsätter sitt arbete	2013-01-01	2013-12-31
Kommentar: Mer kunskap och fördjupning i barns språkutveckling är nödvändig för att utveckla det pedagogiska arbetet och komma barnen till del. Det av Barn och Ungdom initierade utvecklingsarbetet de senaste åren ska fortsätta. Språknätverket fortsätter med en representant från varje enhet som träffas tillsammans med språk och kultursamordnaren. Detta arbete ska sen förankras i respektive enhet. Fokus kommer att vara hur barn lär sig språk, både svenska och annat modersmål och hur pedagogen bidrar till en gynnsam språkutveckling. Från välkommen skylt på olika språk och språksamtal måste det pedagogiska arbetet med barnens språkutveckling vidare. Det ökade samarbetet som är planerat med biblioteken via kulturombuden, ska också spridas i språknätverket.		

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

Stadsdelsnämndens verksamheter ska genomsyras av en tilltro till varje människas egen förmåga. Alla människor är lika värda och ska bemötas på ett likvärdigt sätt. Den enskilde ska i möjligaste mån vara delaktig i både utredning och utförande av insats. Äldreomsorgen ska präglas av kvalitet genom inflytande, individualisering

och trygghet. Människor med funktionsnedsättning ska, om möjligt, ha samma möjligheter som andra att leva ett självständigt liv. Nya modeller i arbetet med hemlösa provas i staden - t ex bostad direkt. Vräkningar ska förebyggas och förhindras. Stöd skall ges till utsatta barn och deras familjer. Barn till missbrukare har hög prioritet

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	80 %	80 %	Tertial
Andel enskilda som ökat sin funktionsförmåga inom socialpsykiatrin		tas fram av nämnden	År
Kommentarer: Årsmålet kommer att sättas i samband med tertialrapport 1 då resultat av individuppföljningen inom socialpsykiatrin inte ännu har redovisats. SLK kommer att vara behjälpliga med att ta fram resultaten utifrån vad som registrerats i kvalitetssystemet.			
Andel personer med insatser inom socialpsykiatrin som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)		80 %	År
Kommentarer: Utfall skrivs in i vb-2012 när resultatet från brukarundersökningen är klar. Årsmålet kommer att sättas i samband med tertialrapport 1.			
Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	tas fram av nämnden	År
Kommentarer: Indikatorn avser andel minderåriga barn under 15 år som erbjudits familjesamtal inom 48 timmar efter att anmälan om misstanke om allvarligt brott eller missbruk kommit till socialtjänstens kännedom.			
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	65 %	65 %	Tertial
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	45 %	-	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) Kommentar: Årsmålet avser utredningar till följd av nya ansökningar.	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	öka	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	72 %	öka	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	70	tas fram av nämnden	År
Andelen barn och ungdomar med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet. (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80	tas fram av nämnderna	År
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	75 %	tas fram av nämnden	År
Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 %	tas fram av nämnden	År
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	89 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	90 %	90 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	76 %	76 %	År
Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	76 %	76 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	75 %	75 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	90 %	90 %	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att stadens riktlinjer för samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa är implementerad i alla förskolor och skolor	2013-01-01	2013-12-31	
Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31	
Kommentar: FUSSION som startade som ett projekt 2009 kommer att fortsätta under året med samma inriktning som tidigare, men med ytterligare fokus på cannabismissbruk. Projektet är avslutat och arbetssättet är nu implementerat i ordinarie verksamhet.			
Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen inventera möjligheten att bygga om/ omvandla befintliga byggnader till gruppboende eller serviceboende.	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden.	2013-01-01	2013-12-31
Säkerställ att nämnderna beställer de gruppboheter som behövs.	2013-01-01	2013-12-31
Förstärka arbetet med att erbjuda kollo. Både riktade insatser och generellt tillgängliggöra informationen. Möjligheten till anmälan ska finnas digitalt och manuellt.	2013-01-01	2013-12-31
Nämnderna och stadens bolag ska beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska strukturerat arbeta med att förbättra brukarnas nöjdhet	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att äldreomsorgens myndighetsutövning och kommunala utförare arbetar i enlighet med Stockholms stads värdegrund och värdighetsgarantier	2013-01-01	2013-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

1. Förebyggande arbete prioriteras

Olika insatser sker så tidigt som möjligt för att undvika behov av vård, rehabilitering och stora ingrepp i den enskildes liv. Exempelvis erbjuds dagsutflykter för äldre under hela året i förebyggande syfte. Det lokala brottsförebyggande rådet samordnar i medverkan av polisen arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre, samt även samordna det drog- och brottsförebyggande arbetet bland ungdomar. Förebyggande arbete för barn och ungdomar prioriteras. Föräldrastödsprogram erbjuds föräldrar. Samarbete mellan skola och socialtjänst på lokal nivå uppmärksammas särskilt. Stadsdelsförvaltningen skapar meningsfull sysselsättning för barn och ungdomar under ledigheter från skolan, genom bl a feriearbeten och dagkollo. Hemlöshet motverkas, förvaltningen och bostadsbolag samarbetar för att förebygga vräkningar. Familjer med osäkra boendeförhållanden prioriteras.

Äldreomsorg

Öppna verksamhet och förebyggande insatser, äldres trygghet, samarbete med frivilligorganisationer, det sociala innehållet och anhörigstöd är betydelsefulla utvecklingsområden inom äldreomsorgen.

Uppsökande verksamhet

Uppsökande verksamhet ska erbjudas personer över 80 år som inte är beviljad annan insats. Erbjudandet gäller ett förebyggande hembesök, informationsmöte och informationsmaterial samt möjligheten att fylla ”Dokumentet om mig själv”. Kostnadsfri vaktmästarservice erbjuds till personer som är 75 år och äldre som behöver hjälp med riskfyllda vardagssysslor.

Trygghet

För att stoppa våld och övergrepp mot äldre och minska äldres oro och utsatthet finns en arbetsgrupp, brottsförebyggande rådet (BRÅ) med representanter från förvaltningen, pensionärsrådet, den lokala polisen. Äldreomsorgen finns representerat i Kvinnofrid – Våld i nära relationer, projektet är en samverkan mellan myndigheter och organisationer som kommer i kontakt med bland annat våldsutsatta kvinnor.

Biståndshandläggare informerar muntligt och skriftligt brukare och närstående om olika sätt att öka tryggheten och säkerheten i vardagen. Till sin hjälp har handläggarna olika broschyrer att lämna till den enskilde och som kan användas vid diskussion i frågor såsom ökad brandsäkerhet, brottsminskande åtgärder, förbyggande av fallskador.

På Östermalms dagverksamhet arbetas systematiskt med att utomhusmiljön ska vara trygg och säker för gästerna. På dagverksamheten och på vård- och omsorgsboenden följer förvaltningen särskilt upp det systematiska brandskyddet.

Inom Hemtjänst Östermalm, egen regi läggs stor vikt vid att uppmärksamma och motverka äldres oro och utsatthet. Hemtjänst Östermalm har åtagit sig att informera om vilken personal som kommer, vilken tid samt utlovat att all personal ska bär ID-kort. Sekretess och säkerhetsrutiner följs vid nyckelhantering. Broschyrer med brottsförebyggande information delas ut samt att systematiskt arbete för riskbedömning bedrivs tex används en checklista för fallprevention.

Frivilligorganisationer

Frivilligorganisationer utgör ett komplement till nämndens äldreomsorg och är en resurs i det förebyggande arbetet. Gymnastik, stavgång, hälsorelaterade föredrag, ledsagning vid promenad och besök i hemmet utförs av ett flertal frivilligorganisationer på Östermalm. Genom utbetalning av föreningsbidrag stödjer stadsdelsnämnden frivilligorganisationernas verksamhet. I en av förvaltningen framtagen broschyr finns information och kontaktuppgifter till frivilligorganisationerna på Östermalm. Broschyren finns även på stadens hemsida samt att denna information från 2013 även finns tillgänglig via Äldre

direkt. En målsättning är att utöka samarbetet med frivilligorganisationerna på Östermalm.

Träffpunkter

Två öppna träffpunkter finns i stadsdelsnämndens regi inom stadsdelen. Dessa erbjuder social samvaro, stimulans och aktiviteter såsom seniorgympa, Qigong, föreläsningar och Bingo. Det även finns ett utomhusgym för äldre i Tessinparken. Med träffpunkterna som utgångspunkt anordnas dagsutflykter för stadsdelens pensionärer under hela året. Frälsningsarmén Templet erhåller föreningsbidrag för att driva en träffpunkt som riktar sig till personer över 60 år med psykiska funktionshinder.

Heminstruktörer region innerstaden

Heminstruktör för syn- och hörselskadade ger råd och träning till äldre som bor i ordinärt boende. Heminstruktören gör hembesök för att stödja förmågan att klara eget boende. Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm ska inrätta en gemensam enhet med heminstruktörer. En av stadsdelarna kommer att vara ansvarig för enheten. Den nya organisationen ska gälla från 1 juli 2013.

Anhörigstöd

En anhörigkonsulent finns anställd för att utveckla stödet till personer över 65 år på Östermalm. Sedan något år inbjuds anhöriga som vårdar närstående i hemmet till ett anhörigcafé. Anhörigcaféet erbjuder anhöriga möjligheten att träffa andra i liknande situation samt att det anordnas föreläsningar i angelägna ämnen. En kartläggning av anhörigstöd för äldre som vårdar närstående på Östermalm, stadsdelsförvaltningen, frivilligorganisationer och landstinget, genomfördes av Äldrecentrum 2011. Ett flertal utvecklingsområden identifierades. Flera av dessa finns även med i Stockholms stads program för stöd till anhöriga. Programmet kommer att ligga till grund för stadsdelsnämndens fortsatta arbete med att utveckla anhörigstödet på Östermalm. I Stockholms stads program för stöd till anhöriga finns följande utvecklingsområden identifierade:

- Förutsatt att närstående samtycker kommer samverkan med anhöriga att ske både under utredning och vid genomförande av insats. I beställning till utförare anges hur den närstående vill att samverkan med anhöriga ska ske.
- Information om anhörigas rättigheter och vad staden kan erbjuda kommer att utvecklas liksom förmågan för samverkan med intresseorganisationer och landstinget.
- Den anhöriges behov av stöd för egen del ska uppmärksammas på ett tidigt stadium.
- De behov som finns hos anhöriga som vårdar närstående med demenssjukdom ska särskilt uppmärksammas.

Projekt inom äldreomsorgen

Mobilt äldreteam är en försöksverksamhet som vänder sig mot äldre med omfattande omsorgsbehov och som är över 65 år. Projektet finansieras med medel från Sveriges Kommuner och Landsting och är en del av regeringens satsning på de mest sjuka äldre. Teamet kan ge råd och stöd i kontakter med vårdgivare såsom husläkare, distriktssköterskor, biståndshandläggare och hemtjänst. I teamet arbetar två vård- och omsorgssamordnare med bakgrund som sjuksköterska och sjukgymnast. Stöd kan ges både per telefon och vid hembesök. I uppdraget ingår att se den äldres behov utifrån ett helhetsperspektiv samt att utveckla samplaneringen mellan vårdgivare.

Socialtjänst

- Ett organiserat samarbete med BVC Riddargatan och BVC Mamma Mia pågår för att tidigt ge stöd, hjälp och behandling.
- Gruppverksamhet i samarbete med öppna förskolan Villagatan 12 för hjälp till nyblivna föräldrar och spädbarn i syfte att bryta isolering och stödjande anknytning till barnen.
- Samverkan med stadsdelens förskolor utvecklas.
- Komet-grupper för föräldrar till barn med uppförandestörning finns som tidig reguljär behandlingsinsats.
- Även den vidareutvecklade formen av föräldragrupper för tonårsföräldrar- UngdomsKomet ingår i det reguljära arbetet.
- Grupper för barn i vårdnadstvister "Skilda världar" finns som reguljär verksamhet.
- Möjlighet till individuell krisbearbetning enligt "Trappanmodellen" för barn som upplevt våld i familjen.
- Möjlighet till deltagande i grupp för barn till missbrukare genom "Ersta vändpunkten".
- Utvecklingen av det organiserade samarbetet med stadsdelens grundskolor fortsätter under 2012 med bland annat regelbundna träffar med skolornas elevvårdsteam.
- Socialtjänsten har tillsammans med Närpolisen skapat en styrgrupp för arbetet med sociala insatsgrupper. Styrgruppen ska snabbt och strukturerat samverka kring ungdomar som befinner sig i riskzonen för en fortsatt kriminalitet.
- ART-behandling (Aggression replacement therapy) till ungdomar med aggressionsproblematik. Barnkraft, gruppverksamhet för barn och föräldrar. Målgrupp: Föräldrar med psykisk sjukdom och deras barn. Sker i samverkan med Psykiatrin.
- Ett tvärprofessionellt team arbetar med att ge stöd till föräldrar med psykisk sjukdom i samband med förlossning.
- Den öppna verksamheten Startpunkten Östermalm är en frivillig verksamhet för personer med psykisk ohälsa mellan 18-65 år. Den startade i oktober 2012 och har inriktningen friskvård- och

kulturaktiviteter. Verksamheten är inrymd i en redan befintlig verksamhet, ArbetsCentrum, som vänder sig till samma målgrupp, varför ett samarbete sker dem emellan. Likaså har Startpunkten inlett ett visst samarbete med Gymnastik högskolan GIH som aktiveras under våren 2013.

- Personligt Ombud är en frivillig verksamhet som vänder sig till personer som är mellan 18 och 65 år och som har psykiska funktionsnedsättningar med behov av stöd i kontakter med myndigheter. Stadsdelarna Södermalm, Norrmalm och Östermalm samverkar i en gemensam PO-verksamhet förlagd till Östermalm.
- Projektet Förebyggare -Bo pågår fr om september 2012 och ett år framåt med huvudsyfte är att öka/förbättra den interna samverkan och kompetensen mellan enheterna inom socialtjänsten och äldreomsorgen för att förhindra/minska antalet vräkningar, i synnerhet där barn är inblandade. Förebyggaren ska också öka/förbättra samarbetet med övriga aktörer såsom hyresvärdar, bostadsbolag, bostadsrättsföreningar och andra myndigheter i samma syfte. Vidare ska förebyggaren arbeta med klienter i tränings-/försökslägenhet med återfallsförebyggande- och rehabiliterande åtgärder.
- Utifrån att sökta stadsbidrag beviljas fortsätter samarbetet i projektform med att förebygga våld i nära relationer tillsammans med förvaltningarna Kungsholmen och Norrmalm. Det gemensamma projektet, finansierat via statliga medel har pågått under ett par år och en ny ansökan för 2013 har skickats till socialstyrelsen. Utvecklingsarbetet har hittills främst haft fokus på vuxna våldsutsatta som önskar ett eget stöd. Det fortsatta arbetet syftar till att fokusera på barn som upplevt våld mot närstående och/eller som själva utsatts, stöd till våldsutövare, stöd till våldsutsatta med särskild sårbarhet och stöd till våldsutsatta som inte är motiverade att ta emot något stöd. En handlingsplan finns avseende handläggning, rutiner och kostnadsansvar.
- Det tidigare projektet "Tjejsam" riktat till flickor i högstadiet med mål att förebygga stress och nedstämdhet är nu en permanent verksamhet.
- I första hand svarar handläggaren för att bedöma och föreslå stöd till anhörig. Samverkan sker med utsedd kontaktperson inom stadsdelen och i samverkan med samverkansparter som psykiatri och habilitering samt övriga aktörer.
- Föreningsbidrag/verksamhetsbidrag kan också ses som en del av det förebyggande arbetet.

Även under målet Våld, alkohol- och drogbruk ska motverkas och invånare på Östermalm ska uppleva sin närmiljö som trygg redovisas förebyggande arbete.

Förväntat resultat

Förutsättningar ges för ett så självständigt liv som möjligt. Trygghet för alla boende i stadsdelsområdet där utsatthet ska motverkas. Färre individer som

under sin uppväxt riskerar en ogynnsam utveckling. Minskat våld inom familjer, minskad kriminalitet. Mindre alkohol- och drogbruk. Bromsad rekrytering till missbruk.

NÄMNDMÅL:**2. Personalen ska ha grundläggande yrkesutbildning**

All personal ska ha grundutbildning inom sitt specialområde och kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling (utbildning, handledning). Andelen tillsvidareanställd vård- och omsorgspersonal med grundutbildning ska öka. Äldreomsorgens personal erbjuds grundutbildning och vidareutbildning i framför allt demens. Genom validering av personal med lång praktisk erfarenhet kan behovet av kompletterande utbildningsinsatser kartläggas och åtgärdas. Personal inom hemtjänsten prioriteras. Inom socialtjänstavdelningen har all personal adekvat grundutbildning.

Äldreomsorg

För att ge äldre en god vård och omsorg är det viktigt med engagerad och utbildad personal. Det är också viktigt att inspirera och engagera unga för jobb inom äldreomsorg. Personal inom äldreomsorgen kommer att erbjudas grundutbildning med målet att all tillsvidarepersonal ska ha grundutbildning. Personal får möjlighet till vidareutbildning utifrån respektive enhets samlade kompetensutvecklingsbehov. Genom validering av personal med lång praktisk erfarenhet kan behovet av kompletterande utbildningsinsatser kartläggas och åtgärdas. Utifrån kompetenskartläggningen erbjuds medarbetare inom hemtjänst möjligheten att utöka sin kompetens inom områden som demens och nutrition. På Dianagården ges alla medarbetare utbildning kring fördjupande kunskaper och insikt i matens betydelse, undernäring och livsmedelshygien för att öka tryggheten för äldre och omsorgspersonal. För säker journalhantering utbildas samtliga medarbetare i ParaSoL avdelningarnas datorer är kopplade till stadens nätverk. Med ParaSoL utförda insatser dokumenteras och följs upp så att insatserna kan kvalitetssäkras.

Erbjudande om att utveckla språkkunskaperna hos de anställda med svenska som andra språk. Betydelsefull inom omsorgen bland annat för journalhantering. Kompetensutveckling ska ske särskilt inom demens, anhörigstöd och vård i livets slutskede och utbildningsinsatser för biståndshandläggare fortsätter.

Socialtjänst

Vid all nyanställning krävs att den tilltänkta medarbetaren har adekvat utbildning utifrån arbetsuppgifternas karaktär oavsett verksamhet. Befintlig personal får möjlighet till vidareutbildning utifrån respektive enhets samlade kompetensutvecklingsbehov. Vid medarbetarsamtal görs kartläggning av medarbetarens kompetens och behov av vidareutbildning, vilket utgör basen för medarbetarens individuella kompetensutvecklingsplan. Ansvarig chef gör en analys av enhetens samlade behov av kompetensutveckling, vilket utgör basen för enhetens kompetensförsörjningsplan. Stadens erbjudanden om kompetensutveckling erbjuds all berörd personal.

Barn och Ungdom

I en förskola i världsklass är modern infrastruktur, hög tillgänglighet och hög digital kompetens självklarheter. Genom att IT-verktygen används för lärande, samarbete, kommunikation och administration förbättras och utvecklas verksamheten mot en högre måluppfyllelse.

Strategin ställer krav på att personalen i stadens kommunala förskolor har en hög kompetens inom IT. All personal ska naturligt använda it, i första hand när det gäller det pedagogiska men även i det administrativa arbetet.

Som ett strategiskt utvecklingsområde under 2013 ska varje förskoleenhet ha påbörjat ett IKT-utvecklingsarbete. Därför genomför nu stadsdelsförvaltningen i samverkan med utbildningsförvaltningen och medieteket en större kompetensutvecklingsinsats för personalen - PIM.

PIM står för ”praktisk IT - och mediekompetens” och är en kombination av handledningar på webben, studiecirkel och hjälp i vardagen. Varje stadsdel utarbetar en övergripande plan för projektets genomförande. Varje deltagande enhet tar fram en handlingsplan.

Alla pedagoger i stadsdelens kommunala förskolor ska känna sig trygga i att använda IT som ett verktyg i sitt arbete. I PIM:s examinationsmiljö finns totalt fem nivåer där de tre första nivåerna motsvarar grundläggande kunskaper inom it och media. Stadsdelsförvaltningen ambition är att samtliga pedagoger och chefer under 2013 ska uppnå och examineras på nivå tre.

Förväntat resultat

Professionalitet och god kvalitet i verksamheterna. Få klagomål. Ökad andel personal har grundläggande yrkesutbildning.

NÄMNDMÅL:

3. Stadsdelsförvaltningens omsorgsverksamheter ska ha hög kvalitet, vara tillgängliga och präglas av trygghet, värdighet och valfrihet.

Stadsdelsförvaltningens verksamheter ska vara tillgängliga och präglas av ett bra bemötande. Kvaliteten i myndighetsutövning säkras bland annat genom användning av beprövade och evidensbaserade utredningsmodeller och metoder samt genom en konsekvent uppföljning. Som ett led i att öka brukarinflytandet ska samarbetet med frivilligorganisationer stärkas liksom deras delaktighet i drift och utveckling av verksamheterna. Det förebyggande arbetet med äldre ska utvecklas. Vid ett förebyggande hembesök ska information, tips och råd ges som kan underlätta och förbättra livssituationen för den enskilde.

En viktig del i kvalitetsarbetet är att de personer som kommer i kontakt med stadsdelsförvaltningen uppfattar att de blir väl bemötta.

Socialtjänst

Målsättningen med socialtjänstens insatser är att skapa varaktiga förutsättningar för att individen som får omsorgsinsatser ska kunna leva ett liv som andra. Det förutsätter en väl utvecklad samverkan inom stadsdelen och inom socialtjänstavdelningen och inte minst i samverkan med landstingets hälso- och sjukvård, arbetsförmedling, försäkringskassa m fl. Det är viktigt att i samband med utredning och beslut arbeta i enlighet med ingångna samverkansavtal och tydliggöra den egna enhetens uppdrag både internt och gentemot andra huvudmän.

Ökade krav på samverkan med försäkringskassa och arbetsförmedling för gemensamma insatser för att fler med psykisk, neuropsykiatrisk och fysisk funktionsnedsättning ska få ett ökat och samlat stöd att komma ut i studier, praktik eller arbete.

Kostnadsökningen har varit stor inom socialpsykiatrin, alla beslut måste noggrant prövas mot om vissa behov kan tillgodoses på annat sätt, om nivåer som beviljas är rimliga, om beslut i särskild boende i stället kan tillgodoses i stödboende, om boende i stödboende i stället kan tillgodoses i försöks- eller träningsboende. Placeringar på HVB (hem för vård eller boende) prövas för hemtagning på samma sätt. Genom att tillskapa egen arbetsterapeutisk kompetens kan handläggarna få förbättrat stöd för att bedöma omsorgsbehovet.

Under året kommer en översyn av Arbetscentrum att ske både vad gäller lokaler, verksamhetsinnehåll och omfattning. Detta för att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett så effektivt sätt som möjligt ur resurssynpunkt.

Landstingets vård- och behandlingkostnader får inte belasta socialpsykiatrins omsorg.

Stöd- och serviceenheten har ett bekymmersamt ekonomiskt läge inför år 2013. Det är därför av stor vikt att enhetens biståndsbedömning vid ny- och omprövningar även fortsättningsvis präglas av en stram men rättssäker handläggning. Brukarna skall beviljas bistånd som tillförsäkrar dem goda levnadsvillkor enligt LSS alternativt skälig levnadsnivå enligt SoL. Enheten kommer särskilt fortsätta verka för att de totala kostnaderna för de prestationsbaserade verksamheterna inte överskrider ersättningsnivåerna. Vidare har enheten för avsikt att, där behov föreligger, ta stöd av arbetsterapeut vid bedömning av hemtjänstnivå och assistanstimmar. Enheten kommer även aktivt verka för att några brukare som bedöms tillhöra personkretsen punkt 2 enligt LSS och som för närvarande är placerade i boendeformer enligt SoL, istället erbjuds bostad med särskild service till vissa funktionshindrade, LSS. Detta bedöms bli mer kostnadseffektivt för enheten samtidigt som brukaren tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Barn som lever i familjer där det förekommer missbruk, våld och/eller där någon förälder har psykisk funktionsnedsättning ska uppmärksammas. Det är viktigt att barn inte växer upp i konfliktfyllda och otrygga miljöer. Stöd och

behandling ska ges till föräldrar med problem så att de får möjlighet att vara stabila föräldrar och ge sina barn en trygg uppväxt.

Tidiga insatser till barn och ungdomar prioriteras 2013, liksom tidigare år. Orosanmälan om barn som far allvarligt illa, vare sig det gäller barn i egen familj eller familjehem, tas alltid på allvar och en kontakt med familjen ska tas inom 24 timmar. När en minderårig anmäls för ett allvarligt brott ska föräldrasamtal hållas senast inom 48 timmar. Förvaltningen tar i de flesta fall ställning till barnets akuta behov redan samma dag anmälan kommer till vår kännedom om det inte strider mot riktlinje och lag. Det lokala samarbetet mellan socialtjänst och skola ska uppmärksammas särskilt. De redan befintliga lokala överenskommelserna, tillsammans med bl a polis, landsting, skola med syftet att förebygga så att barn inte far illa uppdateras så att hållbara strukturer skapas. Som ett led i det förebyggande arbetet ser socialtjänsten vikten av att barn som har omhändertagits och eller vistas i ett familjehem erbjuds utbildning på samma villkor som alla andra barn. Att så sker ingår i uppdraget men respektive kommuns utbildningsförvaltning ansvarar för kvaliteten på undervisningen. Stor vikt ska även läggas vid det förebyggande arbetet på ungdomsmottagningen. Likaså är det angeläget att få fram arbetsplatser till feriejobb till ungdomar, även detta av preventiva skäl.

Den enskilde ska lätt kunna komma i kontakt med förvaltningens personal via personligt besök, telefon, mail, fax, besök, brev. Oavsett ärende och allmäntillstånd, ska den enskilde uppfatta att bemötandet är respektfullt och värdigt. Beslut i enskilda ärenden ska vara tydliga, och ingen tvekan ska råda kring eventuella valmöjligheter och att den insats som ges sker i enlighet med det beslut som fattats. Bemötandet kan ha stor inverkan på hur brukarna, när de tillfrågas i brukarundersökningar, anser att den offentliga myndigheten sköter sitt arbete. Ett professionellt bemötande vid avslag på ansökan eller vid ingripande med tvång är en väsentlig utgångspunkt i all myndighetsutövning. Förutsättningar för att klara detta ibland svåra uppdrag ska finnas på varje enhet. Medarbetarna deltar i utbildningar och handledning för att öka sina kunskaper i bemötande/förhållningssätt.

För att säkerställa kvalitet i utredningsförfarandet används metoder och arbetsätt som är beprövade eller evidensbaserade. Tillförlitliga utredningar är avgörande för möjligheten att vara till hjälp för både barn och unga och vuxna. Strukturerade utredningsmodeller har införts inom socialtjänsten, såsom DUR, BBIC och ASI.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska präglas av hög kvalitet genom inflytande, individualisering och trygghet. Utformningen av de insatser som ges ska *kännetecknas av valfrihet och respekt. Målet är en samlad kvalitetshöjning* inom äldreomsorgen genom att äldre ges förutsättningar för ett självständigt och innehållsrikt liv både i ordinärt och särskilt boende.

Särskilt boende

Stadsdelsområdet har de närmaste åren en fortsatt minskning av den äldsta åldersgruppen, 80 år och äldre, vilket leder till ett minskat köp av vård- och omsorgsboendeplatser. Det pågår planering för uppförande av ett nytt vård- och omsorgsboende i kvarteret Brofästet i Norra Djurgårdsstaden med utgångspunkt i behovs- och efterfrågebilden när de äldre återigen ökar i stadsdelen. En parboendegaranti är införd och det finns förutsättningar för att äldre par som önskar att bo tillsammans ska kunna göra det. Staden har tillfört medel för en höjning av bemanningen inom demensvården. Denna satsning förlängs och ytterligare medel kommer att avsättas tom 2015. Korttidsvård är en viktig insats bland annat som avlastning för anhörigvårdare.

Alla som bor i ett vård- och omsorgsboenden har rätt till utevistelse och möjlighet till deltagande i sociala aktiviteter. Måltiderna är för många äldre en av de viktigaste stunderna på dagen. Varje dag finns två rätter att välja mellan till lunch och middag. Dianagården, förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi kommer under 2013 att ta initiativ till ökat samarbete med frivilligorganisationer, kyrka och förskola,

Hemtjänst i ordinärt boende

En väl fungerande hemtjänst är grunden för att äldre ska ha möjlighet att kunna bo kvar i sin bostad. Alla som har hemtjänst ska känna sig trygga med den vård och omsorg som ges i hemmet. Den äldre ska ges större möjlighet att påverka hemtjänstinsatserna genom en högre grad av flexibilitet inom biståndsbeslutet.

Hemtjänst Östermalm förvaltningens hemtjänst i egen regi har som åtagande att alla brukare ska ha en kontaktman och att en genomförandeplan upprättas i samråd med brukaren. Av genomförandeplanen ska framgå vad, hur och när insatsen ska genomföras. Dokumentation sker i ParaSoL, stadens dokumentationssystem. Alla brukare bemöts med respekt och medarbetarna är medvetna om att deras arbetsplats är brukarens hem. Brukaren informeras alltid om vem som kommer, vilken tid samt om hjälpen ändras. Allt fler väljer privat hemtjänst vilket har medfört att hemtjänsten i egen regi har minskat de senaste åren.

Under de senaste åren har brukarundersökningarna för hemtjänsten, både egen regi och privat, visat på en minskad nöjdhet hos brukarna. Brukarnas nöjdhet med hemtjänstinsatserna på Östermalm har även varit något lägre jämfört med staden totalt. Förvaltningen kommer under 2013 att arbeta för att resultatet på brukarundersökningen förbättras.

Demensteam inom hemtjänsten finns bland några av de privata utförarna på Östermalm.

Dagverksamhet

Östermalms dagverksamhet består av tre verksamheter till vilka det behövs biståndsbeslut för att få en plats. Det finns en social dagverksamhet som vänder

sig till personer som är ofrivilligt socialt isolerade eller har fysiska och/eller psykiska handikapp samt två verksamheterna för personer med demenssjukdom. All personal som arbetar på Östermalms dagverksamheter har en grundutbildning inom vård- och omsorg. Alla gäster har en kontaktman och målet är att gästerna ska känna sig trygga. Viktigt är att se det friska hos varje gäst och att stimulera så att fysiska, psykiska och sociala förmågor bevaras. Dagverksamheterna serverar hemlagad, näringsriktig mat i gemenskap med andra.

Biståndsbedömning

Ett gemensamt kartlägnings- och bedömningsinstrument finns som ger förutsättningar för en rättvis och lika biståndsbedömning. Kompetensutveckling för biståndshandläggare kommer att erbjudas för att öka likställigheten. Fortsatt uppmärksamhet riktas mot att utveckla samverkan med landstinget och externa utförare. Det finns en beredskap i organisationen utifrån förändringarna med förenklad biståndsbedömning och centralisering av köhanteringen av vård- och omsorgsboende. Omfattningen av förenklad biståndsbedömning utreds f n med förslag att alla äldre i ordinärt boende som inte har några andra insatser, och som uppnått en viss ålder, ska ges möjligheten att med ett förenklat förfarande kunna ansöka om servicetjänster upp till ett antal timmar per månad. Även handläggningen av färdtjänst kommer att underlättas och förenklas i och med införandet av elektroniska blanketter.

Trygghetslarm

Stockholms trygghetsjour handlägger, bedömer och åtgärdar akut uppkomna hjälp- och omvårdnadsbehov under kvällar, nätter och helger. Trygghetsjouren ansvarar för biståndshandläggning, larmmottagning, teknisk utrustning, service och installation gällande trygghetslarm. Ett förenklat ansöknings- och utredningsförfarande tillämpas vid trygghetslarm vilket innebär att alla som fyllt 65 år och som ansöker om trygghetslarm får detta beviljat. Förvaltningen har kvar viss administration kring trygghetslarmen, bland annat ersättning till utförare.

Samverkan med landstinget

Samverkansmöten mellan kommunen och landstinget bedrivs på olika nivåer. Äldreomsorgen fortsätter att besöka husläkarmottagningar för att diskutera uppdrag och samverkansformer. Förvaltningen bjuder regelbundet in husläkarmottagningarna tillsammans med Hemtjänst Östermalm och biståndshandläggarna för gemensamma samverkansmöten. Till våren planeras ett samverkansmöte där bland annat husläkarmottagningar, primärvårdsrehabilitering och hemtjänstutförare, egen regi och privata bjuds in.

Trygghetskvittot – ett utskrivningsmeddelande innehållande en beskrivning av de insatser som kommun respektive husläkarmottagning beslutat om vid

utskrivning från sjukhus håller på att implementeras. Det finns en beredskap inför det planerade kommunala övertagandet av hemsjukvården 2015. En kommunaliserad hemsjukvård kommer sannolikt att öka möjligheten till kvarboende även för personer med omfattande vård- och omsorgsinsatser då helhetssynen och förutsättningarna för samordning mellan HSL- och SoL insatser ökar. Innan dess att Stockholms stad tar över ansvaret för hemsjukvården från Stockholms läns landsting behöver både ansvarsområden och kostnader förtydligas.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Värdegrund och värdegrundsgarantier – Implementering av Stockholms stads värdegrund och värdegrundsgarantier kommer att ske inom alla verksamheter.

Individ- och avtalsuppföljning – Ett projekt kommer att starta för utveckling av ett gemensamt arbetssätt för avtals – och individuppföljning. Former för samarbete med äldreförvaltningens centrala upphandlingsenhet kommer att utvecklas samt utveckling av former för ett regionalt samarbete mellan MAS/MAR innerstaden.

Öppna verksamheter – Utveckling av ett flexibelt anhörigstöd utifrån Stockholms stads program för stöd till anhöriga. Erbjudande om uppsökande hembesök till personer som fyllt 80 år inom stadsdelen. Fortsatt utveckling av de öppna träfflokalerna vad gäller inriktning och aktiviteter.

Fortsatt utveckling av former för samarbete med husläkarmottagningar och övriga landstingsfinansierade verksamheter tex i frågor rörande anhörigstöd och de mest sjuka äldre. Fortsatt fokus på ökad kunskap om demenssjukdomar och omhändertagande inom hemtjänst och särskild boende.

Förväntat resultat

Att få klagomål kommer in avseende tillgänglighet, bemötande och information, att kvaliteten i vården och omsorgen för alla som har behov höjs och att samverka med landstinget förbättras.

Fler äldre personer liksom personer med funktionsnedsättning ska uppleva att de ha en innehållsrik vardag, fler anhörigvårdare ska vara nöjda med hur anhörigstödet fungerar, både gamla och unga i olika livssituationer ska känna sig trygga. Det förebyggande arbetet bedrivs så att färre personer behöver socialtjänstens insatser.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Öka medarbetarnas kunskap om levnadsförhållanden, och vikten av ett bra bemötande, för personer med olika typer av funktionsnedsättningar. Genomföra kompetensutveckling/insatser som klargör konsekvenser av olika typer av funktionsnedsättningar samt insiktutbildningar för beslutsfattare och personal	2012-01-01	2013-01-31
Alla ska kunna få information om fritidsaktiviteter	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:**4. Insatser ska i första hand ske i öppenvård och i eget boende**

De insatser som ges ska i största möjliga omfattning erbjudas i närmiljön och i ett tidigt skede. Öppna verksamheter kan utvecklas ytterligare i samarbete med frivilligorganisationer. Strävan ska vara så stor normalitet i boendet som möjligt för alla i stadsdelsområdet. Antalet personer med funktionsnedsättning och psykisk funktionsnedsättning som bor i eget boende ska öka. Personer som bor i eget boende med beviljat boendestöd minimerar risken för vräkning eller externa placering.

Äldreomsorg

Biståndshandläggarna har åtagit sig att i första hand erbjuda insatser i den enskildes hem. Information ges alltid till den enskilde och närstående om de stödinsatser som finns för att möjliggöra kvarboende i det egna hemmet. Behovsbedömningen ska alltid bygga på en helhetssyn där den enskildes situation och möjligheter ska sammanvävas med medicinska, psykiska, sociala och existentiella behov. Valet av insatser ska ske mot bakgrund av den enskildes totala situation och biståndet ska utformas så det stärker den enskildes möjlighet att leva ett självständigt liv. Alla åtgärder som kan bidra till detta ska övervägas tex bostadsanpassning.

Socialtjänst

Strävan ska vara så stor normalitet i boendet som möjligt för alla i stadsdelsområdet. Insatser ska ges så att äldre personer ska kunna bo hemma så länge som möjligt. Personer med funktionsnedsättning samt personer med socialmedicinska komplikationer ska i möjligaste mån erbjudas eget boende eller i förekommande fall försökslägenhet.

Många unga med funktionsnedsättning tycker att gruppboende är för institutionslikt. Utvecklingen bör ske i alternativa boendeformer, t ex servicelägenheter med boendestöd. Nya grupp- och servicebostäder byggs i Norra Djurgårdsstaden med byggstart 2013.

Beroende på behov och tillgång införskaffas fler försöks- och träningslägenheter. Dessa riktas särskilt till personer med psykisk funktionsnedsättning, samt personer under rehabilitering från missbruksproblematik.

Behandlingsinsatser ska om möjligt ske i den enskildes invanda närmiljö. Fortsatt satsning på insatser i det egna hemmet istället för externa köp av insatser/placeringar. Arbetet med återfallsprevention fortsätter som tidigare.

Med hänvisning till det ekonomiska läget inför 2013 har förvaltningen valt att avsluta den egna öppna verksamheten kopplad till en alkohol- och drogterapeut. I vissa speciella fall kommer extern öppenvård beviljas. Vuxenenheten arbetar i nära samverkan med landstingets beroendemottagning.

Förväntat resultat

Antalet externa placeringar minskar och fler får stöd i eget boende med gott resultat.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel flickor som besökt kurator på ungdomsmottagningen och som upplever att de fått ett bra stöd	90 %	År
Andel pojkar som besökt kurator på ungdomsmottagningen och som upplever att de fått ett bra stöd	90 %	År
Andelen pojkar som besöker ungdomsmottagningens kurator	15 %	År
Andelen ungdomar 15 – 19 år som besöker ungdomsmottagningens kurator	65 %	År

NÄMNDMÅL:

5. Hemlöshet ska motverkas

Förvaltningen har väl genomarbetade rutiner för samarbetet kring personer/familjer som riskerar att bli vräkt. Dels interna rutiner, dels rutiner kring kontakten med fastighetsbolag och Kronofogdemyndigheten. Socialtjänstavdelningen satsar extra resurser på att hitta eget boende åt hemlösa och åt personer/familjer som riskerar att bli vräkt. Insatsen boendestöd minimerar risken för vräkning.

Socialtjänst

Den enskildes/klientens boendesituation utreds alltid. Barnfamiljer som saknar bostad har hög prioritet. En handläggare inom avdelningens försörjningsstödsenhet arbetar halvtid enbart med att lösa bostadsfrågor. Projektet Förebyggare-Bo syftar till att förhindra vräkningar och hemlösheten. Socialtjänstens etablerade samarbete med Bostad Stockholm och med kommunala fastighetsbolag både inom staden och utanför bidrar i hög grad till att hemlösheten motverkas och inte minst det arbete som uppsökare och boendestödjare utför. När socialtjänsten får kännedom om att en person riskerar att avhysas, kontaktar uppsökaren personen om inte en handläggare redan finns i ärendet. Vidare ingår i boendestödets uppdrag att stötta den enskilde så att inte hemlöshet uppstår.

Vad gäller unga vuxna med psykisk funktionsnedsättning saknas idag lämpliga boenden att erbjuda, vilket försvårar livssituationen totalt sett. Risk finns att dessa unga kan hamna i utanförskap och hemlöshet.

Vidare finns *Personligt Ombud* som vänder sig till personer med psykisk ohälsa och som är i behov av stöd och hjälp i kontakter med olika myndigheter etc. Det är en för kommunen frivillig verksamhet med visst statsbidrag.

Förväntat resultat

Antalet vräkningar minskat och fler hemlösa får ordnad bostad.

NÄMNDMÅL:

6. Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden ska vara säker och av god kvalitet

Stadsdelsnämnden ansvarar för hälso- och sjukvården upp till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut och sjukgymnastnivå på de särskilda boendena.

Stadsdelsnämnden ansvarar för hälso- och sjukvården till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut- och sjukgymnastnivå på de särskilda boendena och dagverksamheterna. Stadsdelsnämndens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS) upprättar lokala regler för hälso- och sjukvården och följer upp att dessa efterlevs. MAS utgör också ett stöd för enheterna och samverkar med verksamhetscheferna på de särskilda boendena och dagverksamheterna i arbetet med kvalitetssäkring och utveckling av hälso- och sjukvården. På enskilt drivna vård- och omsorgsboenden ansvarar stadsdelsnämndens MAS enligt avtalet för uppföljning av att kraven på en god och säker hälso- och sjukvård i enlighet med berörda lagar, föreskrifter och avtal säkerställs genom entreprenörens MAS. För att öka samsynen och vidareutveckla det medicinska ansvaret ska Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm regionalisera funktionerna som medicinskt ansvarig sjuksköterska vad gäller rutiner, metod- och kvalitetsutveckling. Regionsamarbetet ska ledas av en styrgrupp från alla stadsdelarna och genomföras under första halvåret 2013.

Alla boende på ett vård- och omsorgsboende har en omvårdnadsansvarig sjuksköterska och det finns en sjuksköterska dygnet runt på enheterna. Hälso- och sjukvårdspersonalen på vård- och omsorgsboendena ska arbeta förebyggande för att minimera risker för fallolyckor, undernäring och trycksår genom att använda standardiserade mätinstrument för bedömning av risknivåer. Utifrån resultat och analys ska vid behov åtgärder vidtas och effekter följas upp.

Dianagården har i ett åtagande utlovat att riskbedömningar ska utföras på alla boende vid inflyttning samt kontinuerligt efter förändrat hälsotillstånd. Vårdplaneringar görs efter behov tillsammans med berörd personal, den boende och eventuellt anhöriga. Individuell utprovning av hjälpmedel görs av legitimerad personal. Läkare besöker Dianagården 2 ggr/v samt att tillgång till

läkare finns via telefon dygnet runt. Läkemedels genomgång sker tillsammans med läkare.

Äldreomsorgen ska prioritera vård och omsorg för äldre som har störst behov och särskilt äldre med många sjukdomar. För att säkra och utveckla vården av de äldre på vård- och omsorgsboendena har Östermalms stadsdelsnämnd fastställt hälso- och sjukvårdsmål. Stadsdelsnämndens MAS följer upp nämndens indikatorer för kvalitetssäkring av hälso- och sjukvården och dokumenterar resultatet och analysen i tertialrapport 1 och 2 samt i årsredovisningen.

Förväntat resultat

Hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna är säker, och riskbedömningar genomförs planenligt.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

Förvaltningen är beroende av kompetens och engagemang hos medarbetare och chefer för att kunna uppfylla verksamhetens mål och ge medborgarna en god service. Det är av största vikt att medarbetarna trivs på sitt arbete och tycker att uppdraget är meningsfullt. Medarbetarnas delaktighet ska säkerställas genom ett öppet klimat och genom det integrerade ledningssystemet ILS, som bl a innebär att förvaltningsledningen varje vecka besöker en verksamhet och går igenom verksamhetsfrågor, kvalitetsgaranti, ekonomi, personalfrågor mm. Kompetensutveckling och utbildningsinsatser ska genomföras.

KF:s indikatorer	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	30 st	öka	År
Kommentar: Antalet sommarjobbbara har beräknats utifrån tilldelade medel.			
Aktivt Medskapandeindex	79	öka	År
Kommentar: AMI består av tre delindex; motivation, ledarskap och styrning.			
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	10 %	öka	År
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	68 %	öka	År
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.	92 %	öka	År
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	6,2 %	4,4 %	Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2013-01-01	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:**Stadsdelsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare**

Alla chefer med personalansvar ska arbeta med förebyggande insatser och för personalens delaktighet och trivsel. Förvaltningens friskvårdspolicy ska vara välkänd av medarbetarna. Förvaltningens enheter ska aktivt samarbeta med personalenhet, företagshälsovård, försäkringskassa och fackliga organisationer. Cheferna ska ha aktiv kontakt vid nya sjukfall och vara väl förtrodda med och arbeta i enlighet med stadens rehabiliteringsprocess. Enheterna ska aktivt följa och analysera utvecklingen av sjukfrånvaron. Varje arbetsplats ska ha skriftliga och väl kända rutiner vid sjukdom.

Medarbetarna

I 2012 års Medarbetarundersökning använder sig staden för första gången av AMI - aktivt medskapandeindex, som kan användas för nationell jämförelse i stället för NMI - nöjd medarbetarindex som användes föregående år. AMI består av tre delindex; motivation, ledarskap och styrning. Fokus hamnar därmed i större utsträckning på medarbetarna som en för verksamheten central resurs. Förvaltningens AMI för 2012 blev 78, för hela staden blev AMI 79. Förvaltningen ser framförallt två frågor bland övriga frågor som utvecklingsområden: om lönekriterier och återkopplingen av medarbetarenkäten på arbetsplatsen. Svarefrekvensen var låg 2012 och ambitionen är att höja den rejält nästa år, för att öka medarbetarnas motivation att fylla i enkäten är det viktigt att resultatet återkopplas och diskuteras inom enheten.

De chefer som har fått sin enhets resultat av medarbetarenkäten ansvarar för att återkoppla resultaten från medarbetarundersökningen till sina medarbetare i verksamhetsplanerna ska de beskriva detta arbete och om de har något utvecklingsområde som de särskilt väljer att arbeta med inför 2013.

Som ett stöd för samtalen kring resultaten innehåller rapporten ett förslag till arbetsprocess för en dialog om enkätens resultat och för att ta fram en handlingsplan utifrån prioriterade förbättringsområden.

För att säkerställa att medarbetarnas kompetens underhålls och utvecklas kommer förvaltningen påminna om vikten av att följa upp individuella kompetensutvecklingsplaner. I medarbetarsamtalen ska det föras diskussion

bland annat om medarbetarnas önskemål om utveckling och karriärmöjligheter samt löneutveckling.

För att säkerställa en rekryteringsprocess som är kompetensbaserad och att ingen diskriminering förekommer tar förvaltningen upp dessa frågor i samband med chefsforum, avdelningsmöten eller liknande möte. Arbete med kompetensbaserad rekrytering kommer att fortsätta under året .

Sjukfrånvaron

Förvaltningen fortsätter samarbetet med företagshälsovården, försäkringskassa och övriga aktörer för att ytterligare minska sjukfrånvaron under 2013.

Sjukfrånvaron fortsatte att stiga under början av året men har nu under senaste kvartalet sjunkit något och är nu i september 6,52%. Detta gör att vi nu ligger i mitten bland de 14 SDN. Förvaltningens målsättning för sjukfrånvaron 2012 var 5,8% och kommer därmed inte att uppfyllas, en realistisk målsättning för 2013 uppskattas till 6,2%. Förvaltningsledningen fortsätter att följa utvecklingen av sjukfrånvaron på enhetsnivå. Personalenheten analyserar fortlöpande sjukfrånvaron och föreslår eventuella åtgärder, både generellt och för att särskilt stödja enheter med hög sjukfrånvaro.

Onsdagsmötena där bl a Previas företagsläkare deltar kommer även under 2013 ske varannan vecka. Även Försäkringskassan samt andra aktörer deltar vid behov under dessa möten. Tanken är att utifrån stadens rehabiliteringsprocess kunna fatta beslut och arbeta så effektivt som möjligt i en process som ofta riskerar att bli långvarig. Vid behov kommer dessa möten att ske oftare.

Jämställdhet och mångfald

Förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan är treårig och omfattar perioden 2013-2015.

Av bilagan framgår prioriterade områden.

Friskvård

Friskvård på arbetstid med max 1 timme i veckan ska vara möjlig för medarbetare om arbetet så tillåter. Ett aktivt arbete sker med förvaltningens hälsocoacher där de får stöd i sitt friskvårdsarbete. Som hälsoinspiratörer har de en viktig roll också i att bidra till en god arbetsmiljö inom enheten. Förvaltningen kommer även under 2013 erbjuda bl a friskvårdssubvention, rökslutarstöd och livsstils-/viktningskurs. Utöver friskvårdstimmen budgeterar förvaltningen 0,2 mnkr för dessa riktade insatser.

Friskvårdsfaktorer

Förvaltningen kommer att undersöka olika nyckeltal som t e x frisknärvaro och sjukfrånvaro för att se om det finns några specifika faktorer som kan förklara skillnader mellan olika enheter, om det finns goda exempel.

Omställning

Förvaltningen gör i bifogad bilaga en samlad bedömning av personal- och kompetensförändringar under 2013 som redovisas i bilaga. Där framgår till exempel rekryteringsbehov och behov av avveckling/omställning. För att göra en så korrekt bedömning som möjligt har frågor om detta ställts till förvaltningens personal och budgetansvariga chefer.

Förväntat resultat

Resultatet skall vara att personalen känner sig motiverad och delaktig, att sjukfrånvaron är låg och att förvaltningen kan rekrytera nödvändig kompetens.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Svarsfrekvens i medarbetarenkät för Östermalms stadsdelsförvaltning	77 %	År
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska gå igenom och diskutera resultatet av medarbetarenkäten samt ta fram handlingsplaner för identifierade förbättringsområden.	2013-01-01	2013-12-31
Kvalitetssäkra rekryteringsprocessen	2012-01-01	2013-12-31
Erbjuda praktikplatser för personer med funktionsnedsättning från Jobbtorg Resurs, Arbetsförmedlingen, olika arbetsmarknadsprojekt/åtgärder) samt utse ansvarig för praktikanter med funktionsnedsättning. Kommentar: Inom förvaltningens egen arbetsmarknadsverksamhet finns en kontaktperson.	2012-01-01	2013-12-31
Åtgärda arbetsplatsens generella otillgänglighet såväl fysiskt som psykiskt så att arbetsplatsen fungerar för arbetstagare med olika typer av funktionsnedsättning.	2012-01-01	2013-12-31
Alla medarbetare är delaktiga i utformningen av enhetens verksamhetsplan samt i att granska och följa upp det som sker i verksamheten.	2013-01-01	2013-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:**3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva**

Nämndens resurser ska användas så att de ger bra verksamhet för våra målgrupper. Det innebär att man ständigt behöver se över och anpassa verksamhet, organisation, lokaler och bemanning till förändringar i behoven.

Ett fungerande samarbete mellan förvaltningens verksamheter, landstingets verksamheter, enskilt drivna verksamheter, frivilligorganisationer m fl är en förutsättning för att den enskilde ska uppleva att vardagen fungerar. Ibland är det effektivt att göra saker tillsammans med andra nämnder. T ex samarbetar förvaltningen med en eller flera andra förvaltningar när det gäller försörjningsstöd, stadsmiljö, ungdomsmottagning, familjevård och kontaktpersoner, konsumentvägledning, budgetrådgivning, boutredningar mm. Även gemensamma/samordnade upphandlingar görs.

Samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri och sjukvård i enlighet med BUS-överenskommelsen ska ske i syfte att åstadkomma så stor effektivitet som möjlighet med givna resurser hos de olika huvudmännen.

Med anledning av de kraftigt ökade kostnaderna fr o m 2011 inom nämndens verksamhet för framförallt vuxna psykisk och fysiskt funktionsnedsatta, krävs fortsatta åtgärder för anpassning till budget.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.1 Budgeten är i balans**

Nämndens/förvaltningens kostnader ska hållas inom fastställd budget. En förutsättning för detta är att nämnden och förvaltningen har kontroll över ekonomin och kan göra bra prognoser för resten av året.

KF:s indikatorer	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:

Stadsdelens budget ska vara i balans

Givna budgetramar ska hållas. I förvaltningen ska ett kostnadseffektivt budgetarbete bedrivas. Samtliga enheter ska noggrant följa utvecklingen i den egna budgeten och vid befarat överskridande vidta åtgärder.

En budget i balans förutsätter ett väl fungerande samarbete också med samhällets övriga myndigheter/inrättningar, såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Landstinget och även ett väl fungerande samarbete inom staden, t ex med Jobbtorg och andra förvaltningar.

Personalen ska känna till verksamhetens uppdrag och mål och förstå sin egen roll i organisationen. Chefer ansvarar för att personalen ges möjlighet att delta i verksamhetsplanering, utvecklingsarbete och uppföljning. Det är en viktig arbetsmiljöfråga att personalen är delaktig, väl insatt i uppdraget och i den aktuella ekonomiska situationen. Budgetuppföljning görs varje månad och till nämnd redovisas prognos på utfall, med eventuella avvikelser och med förslag på åtgärder, per verksamhet i månadsrapporter och tertialrapporter. Arbetsplatsträffar, samverkansgrupper, planeringsdagar och verksamhetsbesök är etablerade forum för ömsesidig information och diskussion. Alla anställda har ett ansvar för att aktivt delta.

Förväntat resultat

Säkra prognoser och budget i balans.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla chefer och medarbetare med kostnadsansvar ska vidta åtgärder för att få budget i balans vid befarat överskridande.	2013-01-01	2013-12-31
Alla medarbetare ska av sin chef få information om förvaltningens samt enhetens budget och kostnadsutveckling under året.	2013-01-01	2013-12-31

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2013

Budget per ansvar	netto 2011	netto 2012	kostnader	intäkter	netto
Mnkr	bokslut*	prognos**	2013	2013	2013
Nämnd och förvaltningsadm	25,9	25,5	28,6	0,0	28,6
Äldreomsorg	655,9	680,4	776,5	80,0	696,5
Barn och Ungdom	220,4	227,4	250,7	18,3	232,4
Socialtjänst	220,3	217,4	253,3	44,8	208,4
Stadsmiljö	13,3	12,7	14,5	0,4	14,1
räntor och avskrivningar	2,4	3,2	3,3		3,3
Summa	1 138,2	1 166,6	1 326,9	143,5	1 183,3

*) Efter resultatdispositioner

**) Per månadsprognos oktober 2012

Budget per verksamhet, netto Mnkr	2011	2012 efter T2	2012	2013
	bokslut*	budget netto	prognos**)	Vp
Nämnd och förvaltning	25,9	28,7	25,5	28,6
Individ och Familjeomsorg	71,4	63,7	65,7	63,9
varav socialpsykiatri	28,0	23,0	27,5	23,6
Stadsmiljö	13,3	12,2	12,7	14,1
räntor och avskrivningar	2,4	3,2	3,2	3,3
Förskoleverksamhet	208,4	218,1	216,2	221,4
Äldreomsorg	655,9	695,4	680,4	696,5
Personer med funktionsnedsättning	122,6	120,8	123,8	120,2
Kultur och Fritid	12	11,5	11,2	11,1
Flyktingmottagande	0	0,0	0	0
Arbetsmarknad	2,2	1,7	1,9	1,4
Ek bistånd	24,1	22,1	26,0	22,8
varav handläggning	4,5	5,6	5,6	6,2
Summa	1 138,2	1 177,4	1 166,6	1 183,3

*)Efter resultatdisposition

**) Per månadsrapport oktober 2012

Nämndens *budgetomslutning* är 1 326,9 mnkr. Intäkterna uppgår till 143,5 mnkr vilket ger en nettobudget på 1 183,3 mnkr. Av budgeten utgör 104,1 mnkr *sk omslutningsförändringar*, ökade kostnader och intäkter för bl a köpta platser inom äldreomsorg, lass, försörjningsstöd, kollo. För investeringar har 9,3 mnkr tilldelats varav 3,8 mnkr avser stadsmiljö och 5,5 mnkr investeringar i inventarier och maskiner.

Inom förskola och för personer med funktionsnedsättning kommer budgeten under året att justeras utifrån antalet barn och antalet insatser. Därutöver fördelas under året resurser för barnomsorgsgaranti, höga lokalhyror inom förskolan och vårdnadsbidrag.

Nämndens budget är 20,4 mnkr högre än vid motsvarande tid 2012. Budgeten har ökat inom äldreomsorgen pga ökning av ersättningsnivåer inom vård och omsorgsboenden och hemtjänst. Förändringar i befolkningen, framförallt bland de äldre över 80år gör att budgeten också minskats inom äldreomsorgen. För personer med funktionsnedsättning har ersättningsnivåerna ökat med mellan 2 och 13%. Inom Individ och familjeomsorg (barn, vuxna och socialpsykiatri) har anslaget ökat med 2,3 mnkr. Inom förskolorna har schablonen höjts med 3 %. Den del av schablonen som garanteras till direkt till förskolornas drift, förskolepengen, har höjts med 4,3%. Det gör att den del av schablonen som ska täcka kostnader för hyror, underhåll, stab och riktade satsningar minskat. Liksom under 2012 får förskolorna resurser utifrån en månatlig mätning av antalet förskolebarn. Under år 2012 fick förskolorna ersättning under sommarmånaderna för motsvarande antal barn som var inskrivet i maj månad. Detta gör att sommarmånaderna har betydligt lägre inskrivningstal då de äldsta barnen efter våren övergår till skolans ansvar. Antalet barn i förskolorna fyller sedan successivt på under hösten med små barn men under juni, juli och augusti är barnantalet betydligt lägre. Nytt för 2013 är att förskolorna kommer att ersättas utifrån den faktiska inskrivningen även under sommarmånaderna. Barnantalet är i 14 barn i den till verksamhetsplanen fördelade budgeten. Det reella barnantalet förväntas bli än högre i och med utbyggnaden i Norra Djurgårdsstaden. Andelen föräldrar som valt den kommunala förskolan för vilken stadsdelsnämnden ansvarar är i oktober 2012 54,2%. Budget för de enskilda anordnarna av förskoleverksamhet hanteras av Utbildningsnämnden. Vilken anordnare föräldrarna väljer utgör en osäkerhetsfaktor i planeringen och för resurstilldelningen.

Inom Socialtjänsten beräknas budgeten inte vara i balans 2012 trots vidtagna åtgärder. Underskottet beräknas bli lägre än 2011 (-14,5 mnkr) men kostnader för funktionsnedsatta, inom socialpsykiatri och inom försörjningsstöd har varit högre än tilldelade medel trots restriktiv biståndsbedömning och andra vidtagna åtgärder. I månadsprognosen per oktober 2012 beräknas underskottet ha minskat till -9,0 mnkr. Trots budgetökningar inom Socialtjänsten till 2013 måste fortsatt restriktivitet råda och ytterligare åtgärder vidtas inom programområdet under året för att få en budget i balans. Tidigare åtgärdsprogram fullföljs, kopplat till noggrann uppföljning, förbättrade rutiner,

striktare biståndsbedömning och ifrågasättande av extrema kostnader på utförarsidan. Generellt för förvaltningen krävs noggrann prövning vid pensionsavgångar och vakanser för att se om arbetsuppgifterna kan rationaliseras och fördelas på kvarvarande personal i stället för nyanställningar. Dessutom återhållsamhet med lokalåtgärder och inköp liksom att man håller sig strikt till avtalen vid kommande lönerörelse. Administrationens andel av budget minskar till 2013 och utgör nu 2,4% av fördelad budget.

Hyreskostnaderna beräknas öka med ca 2 % och uppgå till ca 109 mnkr. Dels beror ökningen på indexuppräknings delvis på att nya lokaler tillkommer m.a.a. förskoleutbyggnaden. It-kostnaderna beräknas till ca 20 mnkr, vilket är i samma nivå som 2012.

Smärre omdisponeringar har gjorts från programområdet Barn och ungdom till Socialtjänsten och avser Ungdomsmottagning, Konsumentvägledning och Komet-grupper. Medel för kulturinsatser finns budgeterade under Barn och Ungdom.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens budgetomslutning är 776,5 mnkr för kostnader, 80,0 mnkr för intäkter ger en nettobudget på 696,5 mnkr inklusive omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, för vård och omsorg utöver tilldelad budgetram om 60,9 mnkr. Avlyft för nämnd och förvaltningsövergripande administration om 19,1 mnkr har gjorts. Budgeten för 2013 omfattar totalt en ökning med 6,5 mnkr jämfört med 2012 års budget

Äldreomsorgen räknar med att behovet av platser inom vård- och omsorgsboendena kommer att uppgå till i genomsnitt 690 platser under 2013, samma antal som 2012. Fler personer som är skrivna i andra kommuner söker och blir beviljade plats på vård- och omsorgsboende vid Östermalms stadsdelsförvaltning. Äldreomsorgen räknar med att fler personer kommer att beviljas parboenden. Den så kallade parboendegarantin innebär att makar som har olika omvårdnadsbehov ges möjlighet att bo tillsammans.

Sedan början av år 2012 har förvaltningen återtagit ett vård- och omsorgsboende och driver det i egen regi, Dianagården. Boendet har 48 platser varav 6 stycken säljs till andra stadsdelar. Till Dianagårdens verksamhet har en hemtjänstenhet knutits. Hemtjänstenheten har 23 ärenden med varierande omsorgsbehov. Samtliga ärenden finns i Hjorthagen.

Ersättningen till utförarna av verksamheterna inom de särskilda boendena för äldre har indexuppräknats för 2013. Uppräkningen för år 2013 uppgår till 2,04 % för vårdnivåerna vilket motsvarar en kostnadsökning om 5,3 mnkr per år. Äldreomsorgen har avsatt medel i budget för att klara prisökningar och ökat antal boenden.

Under år 2013 beräknas antalet hemtjänstärenden i genomsnitt till 1410 ärenden vilket är lika med antalet budgeterade ärenden år 2012. Äldreomsorgen

har dessutom avsatt medel för den så kallade förenklade biståndsbedömning som kommer att genomföras under senare delen av år 2013. Den förenklade biståndsbedömningen innebär att äldre i ordinärt boenden ges möjlighet att ansöka om serviceinsatser upp till sex timmar per månad. Äldreomsorgen har även avsatt medel för kostnader i samband med vistelser i annan kommun. Detta innebär att hemkommunen betalar för hemtjänst och vårdboende under vistelser i annan kommun.

Ersättningen till hemtjänstutförarna har räknats upp med 6,05 % jämfört med januari 2012. En del av ökningen gjordes redan från mars 2012 då med 3,05%. Kostnadsökningen enligt ersättningsnivåerna januari 2012 jämfört med ersättningsnivåerna i januari 2013 är cirka 800 tkr per månad.

Hemtjänsten i egen regi har ekonomiska svårigheter som främst beror på omställningsproblem på grund av att många nya kunder väljer andra utförare. Fortsätter minskningen av hemtjänstären i egen regi i samma takt som senaste året kommer andel i slutet av 2013 uppgå till ca 25%. I oktober 2012 var andelen hemtjänst i egen regi 32,7 %.

Dagverksamheten omfattas av kundvalsmodellen. Den kommunala dagverksamheten vid Östermalms stadsdel planerar för 30 platser för demensdagvård och 10 platser för social dagvård. Samtliga platser skall vara biståndsbedömda. Dessutom driver förvaltningen två träfflokaler. För besökare vid träfflokalerna behövs inte biståndsbedömning göras. De två träfflokalerna är Seniorträffen vid Bo Bergmans Gata med inriktning friskvård och hälsa samt sociala aktiviteter. Den andra träfflokalen som är Rio träffen vid Sandhamnsgatan har inriktningen kultur.

Tabeller

Ersättningsnivåer Hemtjänst

Hemtjänsten omfattas av kundvalsmodellen och för samtliga hemtjänstutförare, kommunala som privata, fastställs hemtjänstpengen av kommunfullmäktige. Ersättningen är uppräknad med 6,05 procent jämfört med januari 2012

Nivå	Antal timmar per månad	2012	2012	2013	2013
		Egen regi kr/månad	Privat regi kr/månad	Egen regi kr/månad	Privat regi kr/månad
0	Enbart larm				
1	0 - 1,4	305	313	324	332
2	1,5 - 2,4	606	621	643	659
3	2,5 - 3,4	888	910	943	966
4	3,5 - 6,4	1 204	1 235	1 278	1 311
5	6,5 - 10,7	2 409	2 471	2 557	2 623
6	10,8 - 15,1	3 925	4 025	4 166	4 272
7	15,2 - 23,7	5 446	5 585	5 781	5 928
8	23,8 - 32,4	8 426	8 642	8 944	9 173
9	32,5 - 37,6	10 246	10 508	10 876	11 154
10	37,7 - 52,8	13 724	14 075	14 567	14 940
11	52,9 - 68,0	18 094	18 559	19 206	19 700
12	68,1 - 83,1	22 654	23 235	24 046	24 663
13	83,2 - 98,3	26 254	26 928	27 867	28 583
14	98,4 - 113,5	32 518	33 351	34 516	35 401
15	113,6 - 136,2	38 587	39 576	40 958	42 008
16	136,3 - 166,5	44 926	46 078	47 687	48 910
17	166,6 - 227,2	56 558	58 009	60 034	61 574
18	individuell bedömning				

Tid	2013	2013
	Egen regi Kr/månad	Privat regi Kr/månad
Dag 07.00 -19.00	319	327
Kväll 19.00 -22.00	340	349
Natt 22.00 -07.00	369	379
Fredag 19.00 -Måndag 07.00	369	379
Storhelger	418	429

För utförare i enskild regi är ersättningen 2,5 procent högre än för de i kommunal regi. Detta för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster vilket inte enskilda utförare har. Enheternas samtliga kostnader skall ingå i ersättningen.

Enligt ramavtalet ska även sex kronor per timme utgå till utförare av ledsagning för att täcka ledsagarens utlägg i samband med aktiviteten.

Ersättningsnivåer i vård- och omsorgsboenden

Ersättningen till utförare för vård- och omsorgsboenden baseras på en fast ersättning i tre vårdnivåer för de boenden som ingår i valfrihetssystemet. Denna ersättning fastställs av kommunfullmäktige.

kr per dygn och vårdnivå	1	2	3
Ersättning till kommunala enheter i egen förvaltning	1 153	1 669	2 007
Ersättning till kommunala enheter i annan förvaltning	1 258	1 804	2 112
Ersättning till entreprenader inom egen förvaltning	1 215	1 791	2 116
Ersättning till entreprenader i annan förvaltning	1 320	1 896	2 221
Ersättning till utförare i privat regi	1 320	1 896	2 221

För 2013 har ersättningsnivåerna indexuppräknats. Denna indexuppräkning baserar sig på förändringar av arbetskostnadsindex (AKI) och konsumentprisindex (KPI) under perioden juli 2011 till juli 2012. Med denna uppräkning uppgår index till 2,04 procent för vårdnivåer och 0,34 procent för lokalschablon. Lokalschablon utgår ej till entreprenader då nämnden betalar hyrorna.

Ersättningen till de enskilda utförarna kompenserar för att kommunala utförare har möjlighet till momsavdrag avseende hyror, varor och tjänster.

För de boendeformer som inte ingår i valfrihetsmodellen såsom korttidsvård, avlastning/växelvård och profilboenden fastställs ersättningen utifrån vad som avtalats i samband med upphandling.

Korttidsboendet inom Rio vård och omsorgsboende ingår inte i valfrihetsmodellen. Ersättningen har räknats upp till 2013 utifrån förändring i arbetskostnadsindex (AKI) och konsumentprisindex (KPI)

Regiform	Korttidsvård Kr/dag
----------	------------------------

Entreprenad inom förvaltningen

Internt pris 1916

Ersättningen som utbetalas under 2013 per dag och utförare avseende demens- och social dagvård är oförändrad sedan 2009. Kommunfullmäktige fastställer ersättningen.

Regiform	Demensdagvård kr/dag	Social dagvård kr/dag
Kommunal regi	490	448
Enskild regi	502	459

Till utförare i enskild regi är ersättningen 2,5 procent högre för att kompensera att de kommunala utförarna har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster vilket inte de enskilda utförarna har.

Barn och Ungdom

Barn och Ungdoms budgetomslutning år 2013 är 250,7 mnkr. Intäkterna budgeteras till 18,3 mnkr vilket ger ett netto om 232,4 mnkr. Ett avlyft för nämnd och förvaltningsadministration har gjorts med 2,4 %, 6,2 mnkr, samt en omfördelning till socialtjänsten om 2,0 mnkr. Omslutningsförändring, ökade kostnader och intäkter har gjorts med 0,4 mnkr.

Förskoleverksamhet

För förskoleverksamheten har tilldelats netto 219,7 mnkr. Anslaget består av grundschablonersättning om 222,1 mnkr, socioekonomiskt tilläggsbelopp om 13,9 mnkr, anslag för myndighetsutövning om 1,6 samt ett intäktskrav gällande barnomsorgsavgifter om 17,9 mnkr.

Inför 2013 höjdes grundschablonersättningarna med 3 %, en ökning om 8,3 mnkr jämfört med 2012. Förskolepengen ska enligt Kommunfullmäktige utgöra 79 % av grundschablonen, till skillnad från 78 % år 2012. Detta innebär att pengarna för 1-3 åringarna blir 108 288 kr och för 4-6 åringarna 90 905 kr, en ökning av pengnivån från 2012 med 4,3 %.

Från och med 2012 började ett nytt system för avläsning av barnantal och prestationsjusteringar att gälla. Systemet gick ut på att antalet barn/prestationer avlästes varje månad och att verksamheten erhöll ersättning varje månad med undantag för månaderna juni och juli som ersattes enligt maj månads barnantal. År 2013 kommer detta nya system att fortgå, med skillnaden att månaderna juni och juli inte längre kommer att ersättas enligt barnantal i maj utan efter faktiskt barnantal för respektive månad. Denna förändring av systemet innebär

en lägre tilldelning till verksamheten. Hade detta varit fallet redan år 2012 hade det för 2012 inneburit cirka 3,5 mnkr mindre i schablonfördelning.

Totalt är 157,3 mnkr budgeterat för förskolepeng, detta ska finansiera stadsdelens förskolor. Denna budget är preliminär och kommer att prestationsjusteras utefter de månatliga prestationsavläsningarna. Resterande 21 % av grundschablonen finansierar verksamhetsrådets administrativa kostnader, lokalkostnader samt vissa kostnader för barn i behov av stöd.

Utöver schablonanslaget har stadsdelen tilldelats ett socioekonomiskt tilläggsanslag om 13,9 mnkr vilket är 0,9 mnkr högre än 2012.

Totalt har 15,1 mnkr budgeterats för barn i behov av särskilt stöd. Dessa används till största delen som ett tilläggsanslag för förskolorna som söker medel och tilldelas pengar efter beslut om stödinsatser. Anslaget omfattar även kostnader för barnomsorg på obekvämt arbetstid samt till förskolornas grundinsats för barn i behov av stöd vilket fördelas till förskolorna med en summa om 1 000 kr per barn och år.

Förskolorna tilldelas även en peng om 600 kr per barn och år i form av ett stimulansbidrag avsedda att finansiera pedagogernas deltagande vid gemensamma utvecklingsfrågor inom förvaltningen.

I kommunfullmäktiges förslag till budget ingår även ett anslag för myndighetsutövning, en summa om 1,6 mnkr vilka bl a ska täcka kostnader för verksamhetssystemet BOSKO, handläggning av förskoleköen.

1 000 kr per barn och år tilldelas stadsdelen för att under året klara barnomsorgsgarantin och garantera föräldrar plats i förskoleverksamhet inom 3 månader.

Efter tertialrapport 2 kommer stadsdelen kompenseras för förskolor med höga hyror. Kompensationen utgår med 50 % av den del av hyran som överstiger takhyran om 2 200 kr/kvm. Kompensationen beräknas för 2013 till 1,1 mnkr.

Föräldrar till barn som fyllt ett men inte tre år och som inte eller delvis har förskoleplats kan få vårdnadsbidrag på hel- eller halvtid. Vårdnadsbidraget är 3000 kr respektive 1500 kr per månad och barn. Stadsdelsförvaltningen ersätts i efterskott för utbetalda vårdnadsbidrag och budgetmedel ingår därför inte i tilldelad budgetram för Barn och Ungdom.

I maj planeras en ny förskola om fyra avdelningar öppna i Norra Djurgårdsstaden, Gotska Sandön.

Barn och ungdomsverksamhet

Förvaltningen har för barn och ungdomsverksamheten tilldelats 17,8 mnkr, en minskning med 0,3 mnkr från förra året.

Verksamheten för barn och ungdom innefattar ett antal fritidsverksamheter såsom parklekar och ungdomscafé, uppsökarverksamhet genom

fältassistenter/preventionssamordnare, sommarkollo, bidrag till föreningar, föräldravandrare m.m.

För stadsdelens tre parklekar, Tessinparken, Humlegården och Gustav Adolfs parklek budgeteras 4,1 mnkr. Parklekarna vid Humlegården och Tessinparken utgör egen resultatenheter och Gustav Adolfs parklek drivs i entreprenadform. Inom parkleken Humlegården drivs dessutom välbesökta och populära bland bredare ungdomsgrupper Multiarenan där verksamheten pågår från tidig vår till sen höst. Inför kommande säsong kommer verksamheten att ges tillgång till nyrenoverade lokaler för att öka kvaliteten på verksamheten.

Under 2012 sades avtalet med utbildningsförvaltningen upp gällande ungdomscaféet Poolhuset på Engelbrektskolan. Istället görs under 2013 en satsning till utökad öppen verksamhet i Humlegården, det s.k. ”Humlanhuset”. Ungdomscaféet på Gärdesskolan kommer under året att fortlöpa. För detta budgeteras 1,0 mnkr.

Ungdomsprojektet Fussion fortsätter under 2013. Projektet som handlar om att möta problemet med ungdomars missbruk av alkohol, tobak och droger drivs tillsammans med ungdomsmottagningen. Då stor del av insatsen riktas till föräldrarna för skolbarn kommer medfinansiering sökas från Utbildningsförvaltningen.

I övrigt budgeteras 2,8 mnkr för fältassistenter, 0,4 mnkr för Hjorthagens fritidsgård, 0,2 mnkr för föräldravandrarna och 0,6 för sommarkollo.

Kultur- och föreningsverksamhet

För kultur och föreningsverksamhet har stadsdelen tilldelats 3,1 mnkr, 0,1 mnkr lägre än 2012. Hela stadsdelens kulturverksamhet budgeteras inom Barn och ungdom och samordnas av en kultursamordnare. Budget för 2013 är oförändrad och är för Äldreomsorgen 0,3 mnkr och 0,1 mnkr för Socialtjänsten. För kulturverksamheten inom förskolan utgår 400 kr per barn och år till varje stuga. I anslaget ingår även finansiering av konsumentvägledning som organisatoriskt ligger inom socialtjänsten.

Socialtjänst

Socialtjänstens budgetomslutning är 253,3 mnkr. För intäkter budgeteras 44,8 mnkr vilket ger en nettobudget om 208,5 mnkr. Omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, om 42,4 mnkr ingår. För socialtjänsten är ett avlyft på 5,1 mnkr gjord för nämnd och förvaltningsövergripande administration. Från verksamhetsområdet Barn och Ungdom har en omDisposition gjorts med en summa om 2,0 mnkr gällande konsumentvägledning, ungdomsmottagning och föräldrastödet Komet. Från administrationen har en omDisposition om 0,2 mnkr gjorts till försörjningsstödsenheten gällande kostnader för reception.

Kommunstyrelsens förslag till budget 2013 för socialtjänsten uppgår till netto 211,3 mnkr, vilket är en ökning med 5 % eller 10,1 mnkr från 2012. Kostnaderna uppgår till 213,7 mnkr och intäkterna 2,4 mnkr.

Kommunfullmäktiges anslag för ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd, arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagande 2013 är 24,6 mnkr. Jämfört med 2012 är det en minskning med 0,1 mnkr. Totalt för staden minskar budget för ekonomiskt bistånd jämfört med 2012. Minskning avser framför allt flytt av verksamhet till socialnämnden samt prognostiserad förändring av kostnader för ekonomiskt bistånd. Även budget för arbetsmarknadsåtgärder minskar totalt för staden.

Anslaget för ekonomiskt bistånd har minskat från 18,7 mnkr föregående år till 18,5 mnkr 2013. För handläggningen har anslaget ökat med motsvarande belopp, 0,2 mnkr, till 4,4 mnkr. Gällande arbetsmarknadsåtgärderna har anslaget minskat med 0,1 mnkr och för flyktingmottagande finns det i nuläget inga budgeterade medel.

Handläggning av ekonomiskt bistånd sköts gemensamt för Östermalm, Kungsholmen och Norrmalm. Handläggningen sker på Östermalm och kostnaderna delas mellan de tre nämnderna enligt fördelning efter snittantal hushåll april-september 2012. Även handläggning av arbetsmarknadsåtgärder sker på Östermalm och är gemensamt för de tre stadsdelarna.

Anslaget för Individ och familjeomsorgen, vilket innefattar Familjeenheten, Vuxenenheten och Socialpsykiatrienheten, uppgår 2013 till 63,5 mnkr. Det är en ökning från föregående år med 3,7 % eller 2,3 mnkr.

Anslaget för Familjeenheten har ökat med 0,9 mnkr från förra året, och är 2013 netto 25,2 mnkr. Som följd av ett prognostiserat överskott år 2012 samt en ökad budget 2013 har en omfördelning från Familjeenhetens budget med 1,0 mnkr gjorts till verksamhetsområdet socialpsykiatri. Familjeenheten kommer även under 2013 att handlägga Norrmalms familjevårdsärenden. Även samarbetet mellan Östermalm, Kungsholmen och Norrmalm avseende ungdomsmottagningen fortsätter.

Vuxenenhetens anslag är år 2013 15,0 mnkr, en ökning med 0,5 mnkr från 2012. För dagverksamheten Bryggan står vuxenenheten för hyreskostnaden fram till april 2013 och socialförvaltningen för driftkostnaderna.

Socialpsykiatrins anslag är för 2013 netto 23,4 mnkr, en ökning med 1,0 mnkr jämfört med förra året. Därutöver omfördelas ytterligare 1,0 mnkr från Familjeenheten då enheten under ett antal år haft höga underskott vilket ger bättre förutsättningar inför 2013. Under 2012 har en avveckling av gruppboenden, Sandhamnsgatan 8, inletts då det varit omöjligt att driva gruppboendet utifrån tilldelade resurser. Avvecklingen kommer fortsätta under 2013 och inriktas på minskning av personal och hyreskostnader. Eftersläpande omstruktureringskostnader kommer att inverka på Socialpsykiatrins möjlighet att klara budgeten 2013.

Anslaget för omsorg om personer med funktionsnedsättning har i förhållande till 2012 ökat med 6,9 % eller 7,9 mnkr, totalt 123,2 mnkr och efter det administrativa avlyftet är nettobudget 119,3 mnkr. En ökning om 6,5 mnkr avser den prestationsbaserade delen och beror på att 22 nya brukare har tillkommit och får omsorg inom schablonrelaterade LSS verksamheterna vuxen- och barnboende samt daglig verksamhet. Schablonersättningarna har höjts kraftigt inför 2013, med mellan 13,5 % för de lägsta nivåerna för korttidshem och 2 % generellt för daglig verksamhet. Schablonhöjningar förväntas inte nämnvärt förbättra förutsättningarna att klara budget nästa år då motsvarande höjningar gjorts för peng som betalas ut till utförare. Det fasta anslaget är 1,4 mnkr högre än anslaget vid motsvarande tidpunkt förra året. Denna höjning fick dock förvaltningen redan under 2012 efter tertialrapport 1 vilket i praktiken betyder oförändrat fast anslag. Budget för personer med funktionsnedsättning är preliminär och kommer i vanligt ordning att justeras efter de prestationsmätningar som görs i april och augusti 2013.

Stadsmiljö

Kommunfullmäktiges ram för stadsmiljö 2013 är 17,3 mnkr, en ökning av anslaget med 2,1 mnkr i förhållande till 2012. Budget för stadsmiljö efter avlyft för förvaltningsövergripande administration är 17,4 mnkr för kostnader och 0,4 mnkr för intäkter, netto 17,0 mnkr. För stadsdelens driftkostnader och för den med Kungsholmen och Norrmalm samordnade personalfunktionen budgeteras 13,7 mnkr. Därtill budgeteras en tjänst för livsstilsfrågorna i Norra Djurgårdsstaden om 0,7 mnkr där Exploateringskontoret är medfinansiär och bidrar med 0,4 mnkr.

Parkmiljöavdelningen norra innerstaden är en gemensam stadsmiljöorganisation för stadsdelsnämnderna Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen. Parkmiljöavdelningen ansvarar för park- och samhällsplaneringsfrågor för de tre nämnderna. Organisatoriskt tillhör parkmiljöavdelningen Norrmalms stadsdelsförvaltning. För räntor och avskrivningar på gjorda parkinvesteringar, budgeterade inom driftanslaget, har 3,3 mnkr.

Drift och underhåll av våra parker utgör 85 % av ramen för stadsmiljö, vilket är 11,6 mnkr av budgeten. Drift och underhåll omfattar utöver parkskötsel bland annat blomsterprogram, upprustning av lekplatser, drift- och kontrollprogram för plaskdammar och badplatser, underhåll av parkvägar, bänkar samt parkunderhåll och renoveringar av planteringar, röjningsåtgärder samt revidering av Östermalms parkplan. Utöver detta tillkommer en parkinvesteringsbudget som uppgår till 3,8 mnkr. Se avsnitt om investeringar.

Investeringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2013 tilldelats 3,8 mnkr för investeringar i parker och grönområden. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Eriksbergsparken 1,9 mnkr

Framtagande av ett belysningsprogram samt utförande av vegetationsåtgärder och upprustning av trappor och murar.

Gustav Adolfsparken 0,4 mnkr

Framtagande av program för trädvård och upprustning av parken. Några av målen är ökad trygghet och tillgänglighet samt att skapa tåligare gräsytor.

Reinvesteringar i lekplatser 0,7 mnkr

Tillgänglighetsförbättrande åtgärder och investeringar i lekutrustning.

Småparker 0,8 mnkr

Investeringar i mindre parkytor samt medborgarförslag.

Utöver investeringsmedlen för parker och grönområden har stadsdelsnämnden fått budgetram för investeringar i inventarier och maskiner om 5,5 mnkr. Som investering ska redovisas anskaffningar med en beräknad livslängd om minst tre år och med ekonomiskt värde överstigande ett basbelopp exklusive moms (44 500 kr för år 2013). Om dessa investeringar görs kommer de att påverka driftbudgeten i form av avskrivning och ränta under avskrivningstiden, vilken kan variera per objekt. Investeringsobjekt som kan vara aktuella 2013 är av smärre omfattning, exempelvis möbler, inventarier vid etablering av nya förskoleavdelningar.

Resultatenheter

Resultatenheter under 2013 är följande enheter;

Karlaplan/Hjorthagens förskolor

Stadions förskolor

Centrala Östermalms förskolor

Engelbrekts förskolor

Gärdets förskolor

Hedvig Eleonoras förskolor

Parklek Östermalm

Dagverksamheten Bo Bergman

Dianagården

Förskola

Förskolan får förskolepeng utifrån inskrivningen varje månad. Förskolepengen är den av Kommunfullmäktige beslutade peng och ska täcka kostnader för förskolornas hela verksamhet med undantag för hyreskostnader, viss lokalupprustning och vissa programövergripande kostnader. För barn i behov av särskilt stöd fördelas en grundresurs med belopp per barn. Medel för ytterligare kulturaktiviteter fördelas utanför förskolepeng samt en peng för satsning på det pedagogiska utvecklingsarbetet. Utöver peng kan förskolorna efter ansökan få extra resurser för stödinsatser för barn med särskilda behov.

Kr	Schablon	Schablon	Peng	Peng	Peng	Tilläggs	Kultur
					ped.	peng	peng
					utv.arb.		
ÅR	2012	2013	2012	2013	2013	2013	2013
1-3 år	133 082	137 074	103 804	108 288	600	1 000	400
4-5 år	111 718	115 070	87 140	90 905	600	1 000	400
Allmän förskola	53 097	54 690	41 411	43 205			

Parklek

Parklek Östermalm omfattar Humlegårdens och Tessinparkens parklekar samt Humlegårdens Multiarena. Parklekarna ska vara öppna sammanlagt 4360 timmar dagtid och den personalledda verksamheten vid Multiarenan ska pågå 560 timmar kvällstid. För verksamhetens öppethållande budgeteras 3,1 mnkr. Budgeten ska täcka kostnader för hela verksamheten utom hyres- och underhållskostnader.

Dagverksamhet

Dagverksamheten vid Bo Bergman kommer att under 2013 fortsätta att vara organiserad som en resultatenhet. Verksamheten omfattas av demensdagvård 30 platser och social dagvård 10 platser och ingår i valfrihetssystemet. Enheten säljer platser internt inom förvaltningen men även externt till andra förvaltningar inom staden.

Ersättningen till dagverksamhetens utförare avser att täcka alla kostnader för omsorgsinsatsen samt enhetens egen administration. Kostnader för hyra och resor budgeteras och betalas av beställarenheten. Utföraren erhåller ersättning för varje beslutad närvarodag, från och med den dag den enskilde planerar att börja på dagverksamheten. Ersättning utgår med tre dagar med full ersättning efter avslutad insats.

Vård- och omsorgsboende

Dianagårdens vård- och omsorgsboende kommer under 2013 att organiseras som en resultatenhet. Dianagården har 48 platser för boenden med demenssjukdom och/eller somatisk sjukdom. Av de 48 platserna säljs 6 platser till andra stadsdelar. Till Dianagården har även den lokala hemtjänsten i Hjorthagen knutits. Hemtjänstdelen har 23 ärenden med varierande omsorgsbehov under vardagar, kvällar och helger i ordinärt boende.

Ersättningen till Dianagårdens vård- och omsorgsboende är uppdelat i tre nivåer och avser att täcka alla kostnader för omsorgsinsatsen samt enhetens egen administration exklusive hyra.

Ersättningen till Dianagårdens lokal hemtjänstenhet i Hjorthagen är uppdelad i 18 nivåer och avser att täcka utförarens kostnader för såväl omsorgsinsatsen som den egna administrationen

Omslutningsförändringar

I Kommunfullmäktige budget finns en beslutat ram för kostnader och intäkter. Intäktsramen, eller intäktskravet som ställs på förvaltningen uppgår till 39,4 mnkr för 2013. Intäktskravet avser huvudsakligen föräldraavgifter inom förskola och avgifter inom äldreomsorgen. Enligt reglerna för ekonomisk förvaltning ska nämnd i samband med budgeten redovisa förändrad omslutning till kommunstyrelsen till följd av ökade externa intäkter. Dessa kan tex avse statsbidrag, olika ersättningar, försäljning av överskottskapacitet till annan nämnd.

För ökade kostnader och intäkter begär nämnden för 2013 omslutningsförändring om totalt 104,1 mnkr fördelade på 60,9 mnkr för äldreomsorg (hyresintäkter, kostintäkter, statsbidrag, försäljning av platser), 0,4 mnkr för barn och ungdom (kollointäkter), 42,4 mnkr för socialtjänst (gemensam handläggning försörjningsstöd, arbetsmarknadsåtgärder, ungdomsmottagning, hyresintäkter) och 0,4 mnkr för stadsmiljö (miljösamordnare).

Medel för lokaländamål

Hyreskostnaderna beräknas totalt till ca 109 mnkr, vilket är en ökning med 2mnkr eller knappa 2% i förhållande till hyreskostnaderna 2012. Under våren kommer en fyraavdelningsförskola starta i kvarteret Gotska Sandön i Norra Djurgårdsstaden och senare under året planeras Villa Ekbacken starta och i slutet av året planeras för ytterligare en fyraavdelningsförskola i kvarteret Abisko i Norra Djurgårdsstaden.

För förskolor med hyreskostnader över 2200 kr per kvadratmeter kompenseras nämnden under året i samband med tertialrapport. Förvaltningen beräknar denna justering till ca 1,1 mnkr.

Under våren kommer stadsdelens tidigare förskola på Styrmansgatan 30 att rivas. Kostnader för rivningen uppskattas till 1,5 mnkr.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar är effektiva

Det finns alltid en risk att man ägnar resurser åt saker som inte är till någon nytta för verksamhetens målgrupper. Därför behöver man ständigt i nämnden och förvaltningen och i varje verksamhet fundera på vad som är viktigt för målgrupperna, vad som är kärnverksamhet.

Östermalm har ett utvecklat samarbete med Kungsholmen och Norrmalm i form av gemensam handläggning av ärenden i stadsmiljö, försörjningsstöd, konsument- och budgetrådgivning, familjevård och kontaktpersoner, personliga ombud mm. Ett syfte med samarbetet är effektivare resursutnyttjande.

Servicekommittén ansvarar för stadens löne- och fakturahanteringen. Överlämnandet av dessa arbetsuppgifter innebär inledningsvis en fördyring för förvaltningen. Ett syfte med införande av gemensamma lösningar i staden bör vara att uppnå minskade kostnader. Samma sak bör gälla för Kontaktcenter, gemensam ekonomi och lönehantering, gemensam IT-service och växel, upphandlingsfunktion.

KF:s indikatorer	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	1 st	tas fram av nämnden	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbeta för genomgripande regelförenklingar med målsättningen att öka stadens servicegrad.	2013-01-01	2013-12-31
Finna ytterligare samarbeten mellan nämnder för effektiviseringar.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Effektivitet och fokus på stadsdelsnämndens kärnverksamheter

Den gemensamma administrationen ska ge effektiv service till enheterna till en så låg kostnad som möjligt, så att stadsdelsnämndens resurser huvudsakligen används i kärnverksamheterna och kommer invånarna till del.

Förväntat resultat

Enheterna upplever att de får ett bra stöd från den gemensamma administrationen. De administrativa kostnaderna och lokalkostnader (verksamhet 0xxx, gemensam administration) fortsätter att vara låga och helst minskar ytterligare.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla medarbetare ska uppmuntras till att föreslå kostnadseffektiva arbetsmetoder.	2013-01-01	2013-12-31

Övriga frågor

Äldreomsorg - uppföljning

Systematisk verksamhetsuppföljning är viktigt för att säkra att beställda insatser genomförs och håller utlovad kvalitet. Kommunfullmäktige har beslutat om en gemensam uppföljningsmodell för vård- och omsorgsboende, dagverksamhet, hemtjänst, ledsagning och avlösning. Uppföljningen omfattar alla driftsformer dvs. entreprenörer, privata utförare enligt ramavtal och kundvals-system samt utförare i egen regi. Alla verksamheter som är belägna inom nämndens område och de verksamheter inom ramavtal som Östermalm har uppföljningsansvar för, följs upp varje år. Äldrenämnden sammanställer resultatet av stadsdelsförvaltningarnas uppföljningar enligt den gemensamma mallen. Resultatet överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

En inspektionsenhet har under 2012 organiserats inom förvaltningen. Enhetens övergripande uppdrag är att tillsammans med stadsdelsnämnderna inspektera, granska och följa upp stadens äldreomsorg. Enhetens resultat ska ingå som underlag och utgångspunkt för stadsdelsnämndens planering och utveckling av äldreomsorgen. Genom utveckling av stadsgemensamma modeller är ambitionen att stadsdelsnämndernas avtalsuppföljning, individuppföljning ska genomföras på samma sätt över staden. Även uppföljning av hälso- och sjukvård ska över staden ske på samma sätt.

Förvaltningen följer upp de aktuella enheterna verksamhetsmässigt enligt den stadsgemensamma mallen. Uppföljningen genomförs på aktuell enhet och omfattar dialogmöten, intervjuer, dokumentationsgranskning och observation. Uppföljningen ska visa om utföraren lever upp till ställda krav i avtalet och omfattar bland annat områden som ledning och personal, ledningssystem, kontaktmannaskap, dokumentation och kost och hygien. På vård- och omsorgsboenden och dagverksamhet omfattar uppföljningen även hälso- och sjukvård. Förvaltningen har även regelbundna uppföljnings- och avstämningsmöten med de privata hemtjänstutförare som är verksamma i området. Biståndshandläggaren följer upp på individnivå att brukaren från den hemtjänst

som biståndsbeslutet anger samt kontrollerar att utföraren fakturerar sker i enlighet med beslutad och utförd tid. När det gäller enheter i egen regi följs dessa även upp enligt stadens integrerade ledningssystem samt avseende ekonomi och målpuppfyllelse i månadsrapporter, tertialrapporter och verksamhetsberättelse. Staden genomför årligen brukarundersökningar rörande hemtjänst, dagverksamhet och vård- och omsorgsboende där resultatet finns tillgängligt för brukare och närstående på stadens hemsida.

Avtalsuppföljning

För de enheter som drivs enligt entreprenadavtal genomförs, utöver stadens uppföljningsmodell, även en fördjupad avtalsuppföljning. Förvaltningen har rutiner för avtalsuppföljning med syftet är att säkerställa att entreprenören följer gällande avtal och utfästelser i anbudet. Förbättringsområden identifieras med vilka enheten ska arbeta och vidta åtgärder och redovisa resultatet inom överenskommen tid. En del i det löpande uppföljningsarbetet är samverkansmöten mellan förvaltningen och entreprenören. Mötena hålls fyra gånger per år och protokollförs. Områden som tas upp är bl.a. inkomna klagomål, bemanning och riskområden. Det anordnas regelbundet gemensamma möten för nämnden entreprenörer där angelägna utvecklingsfrågor tas upp. Förvaltningen deltar i respektive boendes förtroenderåd fyra gånger per år. I dessa forum finns även representanter från lokala pensionärsrådet och stadsdelsnämnden. Samtliga enheter besöks årligen av stadsdelsdirektören och avdelningschefen och det genomförs husmöten som behandlar lokalfrågor. Oanmälda besök görs på enheterna vid olika tidpunkter bl.a. för att kontrollera att bemanningen följer avtalet och förvaltningen tar del av scheman och personallistor. MAS följer upp hälso- och sjukvården på enheterna, bl.a. genom att ta del av avvikelser och statistikrapport gällande vissa hälso- och sjukvårdsuppgifter. Alla synpunkter och klagomål som inkommer till förvaltningen hanteras enligt stadsdelens gemensamma system. Biståndsenheten ansvarar för att de individuella biståndsbesluten följs upp årligen och att den enskilde får de insatser som är beviljade. Uppföljningen genomförs som halvstrukturerade intervjuer rörande frågor kring kontaktmannaskap, hjälpinsatser, medbestämmande, bemötande, aktiviteter, utevistelse, mat och måltidssituation samt trivsel och trygghet. Intervjuerna sammanställs och biläggs avtalsuppföljningen. Förvaltningen kontrollerar vårdgivarens ekonomiska ställning en gång per år. Brukarundersökningar genomförs regelbundet, dels av staden och dels av entreprenören.

Äldreomsorgens uppföljningar enligt planering för 2013

Vård- och omsorgsboende	Entreprenör/egen regi	När ^{SDN} godkänner
Kattrumpstullen Demens/somatik 97 platser	Stiftelsen Röda Korshemmet	maj T2
Kampementet Demens/somatik 96 platser	Attendo Care AB	feb T1

HSB Omsorg AB □ Östermalm	okt VB
L'europa Assistans Partner	okt VB
Olivia Hemtjänst AB □ First Class	okt VB
Livis Omsorg AB	okt VB
Njuta av Livet	okt VB

Hemtjänst - egen regi

Hemtjänst Östermalm	nov VB
---------------------	--------

Dagverksamhet

Dagverksamheterna Östermalm	nov VB
-----------------------------	--------

Bilagor

- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 1 SDN 10
- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 2 Aktivitetsplan
- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 3 Miljöhandlingsplan Östermalm 2013
- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 4 Jämställdhets- och mångfaldsplan 2013-2015
- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 5 Personal- och kompetensförsörjningsplan
- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 6 Risk&Väsentlighet -KFs Indikatorer
- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 7 Risk&Väsentlighet -nämndens väsentliga processer
- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 8 Internkontrollplan 2013
- 2012-658-1.1. Vp 2013 Bilaga 9 Organisationsschema